DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelas mortuorias fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,643 — Barcelona: Dilluns 22 d'abril de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sants Soter y Cayo, papes y mrs.

Sant de demá: Sant Jordi, militar y mr., Patró de Catalunya.—**Quarenta Hores:** A la iglesia de Religiosas Arrepentidas. — Horas d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.—**Demá:** A la iglesia de Religiosas Misioneras Eucarísticas de María Inmaculada (carrer Valencia, passatge). — **Cori de María:** Nostra Senyora de la Estrella, y Santa Agna.—**Misa d'avuy:** Sants Soter y Cayo, papes y mrs.: color vermell.—**La de dema:** Sant Jordi, mr., Patró de Catalunya, color vermell.—**Adoració nocturna:** Dijous, dia 25: Torn del Santíssim Corpus Christi.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 21 d'abril

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 4 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 765'02; 764'6.—Temperatures: Máxima, 28'5 sol; 20'0 ombra.—Mínima: 2'0; ombra; 8'0 reflector.—Temperatura a la ombra: 1[illegible]'8; 16'6.—Pluja a les 24 horas: 00'00. — Aigua evaporada en milímetres: 2'82. — Graus d'humitat: 57; 64.—Direcció del vent: E. S. [illegible] O.—Velocitat del vent: 176 km.—Estat del cel: cobert.- Núvols. Classes: C. K.—Cantitat: 1'0; 1'5.
Sortida del sol: 5'2. — Posta: 6'38. — Sortida de la lluna: 9'31 m. — Posta: 1'48 m.

Donya Adela Pedrerol Dardé

ha mort

(A. C. S.)

Els seus germá y germana política, oncles, nebots, cosins, demés parents y les rahons socials «HIJOS DE FRANCISCO PEDREROL» y «PEDREROL Y MIR», al participar als amichs y coneguts tan irreparable pérdua els supliquen que li tributin un recort en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, plassa Letamendi, número 34, avuy, a dos quarts de quatre de la tarda, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Bethlem y després al Cementiri Nou.

No's convida particularment.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

E. Prat de la Riba
La Nacionalitat Catalana
SEGONA EDICIÓ
Un vol. de 152 pág., de 20 × 13 cm., en excelent paper vergé
Edició popular: 50 cts.
Ab cobertes a dues tintes y el retrat de l'autor: 1 pta.
DE VENDA EN LLIBRERIES Y KIOSCOS
DIPÓSIT EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

Tusquets y C.ª S. en C. Bancs Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vías urinarias y sa cirurgía.** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12.

El Dr. Francisco Terrades Professor aus. de la Facultat de Medecina, **malalties de la dona**, s'ha trasladat Passeig Gracia, 77, pral.

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits, Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª-Aragó, 239 al 245

GLOSARI

ALS CHORISTES DE L'«ORFEÓ»

II

Una indicació general aplicable als possibles casos en que les dúes virtuts de la dignitat y amable complascendencia vinguin a trobarse en pugna, es que'l pecat s'hi troba més tost en les caigudes de la segona que en les asprors de la primera. Ni es tampoch massa mal negoci, el mostrar una mica, mica d'orgull. Tal resta el destí de la cobardía, que ningú sab agrairla damunt la terra... Ara que som entre nosaltres ja's pot dir: més d'un català, en situacions anàlegues a les que vosaltres travessareu aquests díes, ha incidit, a força de voler ésser hàbil, en la més supina inhabilitat: s'ha mostrat servil; rès d'extrany llavores que l'hagin tractat com un servu..... Vosaltres findreu, al contrari, la fermesa tranquila de l'home qui, en el tracte ab els homes, si coneix les obligacions que la civilitat imposa, sab també'ls drets ab que ella ens fà forts. Dolorosa es petits marcants sometisats per la cobdicia, el somriure inquiet de l'agrador professional: adhuc, respecte an ells, jo sempre tindré per mal negoci aquell qui hagi de comptar per massa ab un laboriós conqueriment de simpatíes. Però vosaltres, segurs en el vostre art, que es la vostra fortitut, hauneu deixat de banda tot comerç y tota política, no caureu en falacia, no voldreu ara atreure ni esser atrets, y voureu aviat que, si certes atenuacions poden facilitar una acullida, es no més la viril integritat la que assegura la estimació.

Qüestió de detall, però íntimament lligada ab l'anterior y que, per lo freqüentment que's planteja, mereix ésser tractada com a general, es la de la conducta a seguir en materia de llengua, quan parlen dos catalans en presencia de persones que no ho son. Cotre sobre això com una mena d'axioma entre nosaltres, sobre tot en certs medis ingènuus, una patranya estupenda, que no sé qui diastre haurà inventat, però que devía ésser algú qui hi trobava son compte y profit: l'afirmació d'ésser mancament contra potiderfa en tals circunstancies valerse del propri parlar... Jo apelaría als homes de mon, als qui han viatjat y près els aires, als qui han fet fora d'aquí la vida eleganta, pera que diguin si han vist sovint el vigor d'aquesta regla, ni en els llochs de més selecta y generosa sociabilitat, ni en dinars diplomàtichs, ni solament en taules de reys, governades per una etiqueta estricta... Es clar que quan el testimoni es un de sol y ha de comptar ab els altres pera la conversa, hi haurà poca galanteria en els altres si'l deixen una estona a les fosques y abandonat; però fora d'aquest càs, quan la conversa es múltiple y en diverses direccions, o bé quan ve que's tracta breuement de cosa que no més interessa als dos interlocutors, ¿qui no preferirà l'apart d'un instant, al ridícol d'adoptar, en aquest apart mateix, una expressió postissa, y que prèn aleshores un aire tristíssim de comedia?... Mos braus choristes, anant a un càs concret: quan en gaya passejada companyía y a la taula de la dispesa us trobeu en càs de cambiar entre vosaltres unes paraules, ni que sía una entera conversa, jo us jur, a fè de Xenius, que ho podeu fer sense repar y sense desobeir als més estrictes manaments d'elegancia ab la mateixa llibertat y en la parla mateixa que quan us trobaveu en plè carrer de Sant Pere més Baix.

III

Ja'm penso que, per gust propri, cap de vosaltres plantejaría fòra de lloch la qüestió política: mes sé també que a cada punt les reticencies, les alusions, les mateixes esplícites solicituts dels altres vos hi duràn. Us pot donar bon resultat, aleshores, si tenu prou domini sobre vosaltres mateixos pera sostenirla, la següent actitut: no us feu propagandistes, no prenguèu l'aire del qui aspira a una mutació y vol guanyar adeptes a la bona causa; ans al contrari, provèu d'intervenir tan hàbilment els papers, que vosaltres semblèu ésser els possessors d'una normalitat y ben avinguts ab ella, y els altres, els revolucionaris, els visionaris, els necessitats de la propaganda y del proselitisme. Diguèu, per exemple, al qui vos parli de la uniformitat de llenguatge dins l'Estat: «Quina idea més curiosa! Son molts aquí els qui creuen això? Y ab quins medis compten pera portarla a la pràctica?... Sí, sí, Deu vulgui que aquest entusiasme els duri llarch temps»... Es molt de creure que sots l'efecte d'una posició aixís, l'interlocutor indiscret perdi son aplòm desseguida; y que's passi ràpidament a parlar del temps y de la pluja, que es lo que, de bell començ, hauría degut fer-se.

Mes, si estich segur del vostre sanissim desitg d'abstencia en el rengle de la política, no hi estich tant de que'l dimoni no us presenti, en parany, més d'una volta, la temptació de sotmoure la qüestió progrés y prosperitat. Era vici aquest, fa uns quants anys, freqüent entre la gent nostra quan visitava Madrid y devingué culpable de més d'una inútil y acre pugna: s'havía fet un mena de tòpich lo de retreure les carretes de bous... —El Glosador, d'alguns anys en aquesta banda, ha deixat d'anarhi a la Vila y Cort, no per rès, sinó perque, de moment, no tenía gran cosa a ferhi; no sab, donchs, si lo de les carretes de bous continúa encara; es molt possible que continúi. Mes, fins essent aixís, resultarà sempre d'un tainismo excessivament vulgar y revelarà subjecte de pochs viatges, el treure d'aquest petit fet deduccions sociològiques massa generals. El civil avenç de les repúbliques no es una cosa rectiliuia ni's realisa d'un cop en tots els ordres del viure colectiu. A París, el servey de tranvíes es tan tronat, que a nosaltres, si'l patussim, ens sortirien els colors a la cara. Per les vies més cèntriques, còrren els vells, lents, asmatichs y pestífers trens de vapor, ben inferiors encara al que abans, a Barcelona, portava al Clot, sortint del carrer de Trafalgar; no anem pas a dir per això que París sía una vila retardataria. A Munich, els minyons del poble còrren peus nusos pel carrer. A Roma, les vies principals resten relativament estetes y els pagesos dels voltes tristament supersticiosos y ignorants: no ens fan, però totalment superiors a Roma y a Munich, les obres de la nostra Reforma o l'invenció y ús de les espardenyes. Podría molt ésser que a Madrid la persistencia de les carretes de bous, coincidís ab un guany intens en el sentit dels progressos materials y adhuch dels progressos morals. De fet, tinch entès que al Madrid d'avuy ocorre aixís. En tot cas, la vosta ràpida excursió no us donarà manera de judicarne. Y aixís com, segons lo dit abans, serèu en dret perfecte de donar una lliçó al qui indiscretament vulgui trencar la reserva dels vostres sentiments patriòtichs y polítichs, també n'hi hauría a infligírvosla a vosaltres, si públicament abandonessiu vostre amable paper de turistes curiosos y agradats, cambiantlo pel de sociòlochs proudhommesques y repatanis.

XENIUS.

Desgracies en un teatre

Ahir tarda, en el Teatre Triomf, dos espectadors del galliner se disputaren, y no se sab d'ahont, quan la disputa estava a lo millor, sortiren pitos d'alarma.

Sentirse'ls pitos y la gent llençarse avalotadament per escales y passadissos, tot fou cosa d'un instant, afegintse an això l'agravant de que'l teatre estava plè a vessar, y, certament, més plè de lo que permeten els reglaments de policía d'espectacles, tan poch observats d'un temps an aquesta banda.

No cal dir com fou difícil al municipal y al alcalde de barri, que's trobaven en el local, reprimir l'avalot, a pesar de donar la veu de calma desde'l primer moment; la primera empenta del esverament era donada, y la multitut, atropellantse s'empenyía al voltant de les portes de sortida.

D'entre les empentes, el guardia Gonzalez pogué recullir y, segurament salvar de la mort, un nen d'un any d'edat, que presentava una contusió al front y conmoció cerebral que fa que's tinguin poques esperances de salvarlo.

La mare d'aquest nen, anomenada Angela Rossalado, va rebre també una contusió en la regió toracia, ab probable fractura d'una costella, y conmoció visceral, lo mateix que altra filla seva, de cinch anys d'edat, anomenada Amalia, que presentava una contusió a la cama esquerra.

Immediatament aquests ferits foren portats a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere, com ho foren tots els altres ferits, la llista dels quals donem a continuació ab el diagnòstich dels metges.

Carles Ildefons Sanró, de 8 anys, contusions a les galtes (lleu); Mateu Masagué Costa, de 16 anys, contusió y escoriació de la cara interna del muscle esquer (lleu); Maria Fernandez Carbonell, de 13 anys, contusió lleu al nas y a la cadera;; Encarnació Bellot, de 12 anys, contusió en la regió palpebral esquerra y en el terç medi de la tibia dreta (lleu).

Joseph Bellot, de 5 anys, germà de l'anterior, una contusió a la cama dreta (lleu); Ramón Valero, de 13 anys ferida contusa a la cara esquerra; Antonia Alfonso Masips, d'onze anys, també ferida lleument prop de l'ull.

Sortosament, com se veu, llevat del pobret nen Ataulf, y de la seva mare, les ferides han sigut lleus, resultant quasi totes les víctimes noys y noyetes de poca edat que no pogueren resistir les empentes.

Teatres

Sindicat d'autors catalans

L'ESBOGERRADA

comedia en quatre actes
original d'Antoni Montanyola

L'Antoni Montanyola — el simpàtich Benjamí dels autors catalans—segueix ab perseverancia la ruta empresa. Y es de notar, en la producció que acaba d'oferirnos, un cambi de direcció que pot serli de profit en la seva carrera escènica. La seva primera obra, «Jordi Heisler», era completament imaginada; «L'ex-ministre», ho era tan sols en alguns dels seus elements; en cambi, «L'Esbogerrada» mostra ja una decidida tendencia a inspirarse del natural, si be modificantlo alguna volta. Hi hà, donchs, en aquesta comedia un veritable progrès respecte de les anteriorment produides pel seu autor. Y això es lo més satisfactori.

«L'Esbogerrada», malgrat certs detalls que no corresponen a la manera de ser de la societat que s'hi pinta (com per exemple'l desafiament al entorn del qual se mou l'últim acte), es una comedia barcelonina, ab tochs de fina sàtira ben colocats y ab un llenguatge natural y corrent. Y veusaquí una altra qualitat que la fà superior a les seves dues germanes grans, en les quals la preocupació de la literatura llevava al diàlech la naturalitat que'l teatre exigeix.

Altra condició que avalora certs passatges de la comedia, es l'ironía. Comensem ja per trobarla en el títul. Per que, al cap d'avall, la protagonista, malgrat, un parell o tres d'imprudencies que comet, no es esbogerrada, sinó una noya forta davant l'adversitat, que desafía ab veritable energía. Per això creyem que l'autor, al calificarla d'esbogerrada, ho ha fet colocantse a gratcient en el punt de vista de les amigues que la enronden. Y d'aquí el tò irònich que pren el calificatíu. Es com si digués a la viuda que fà tómboles per sport y a la solterona enamoradissa que sol acompanyarla: «¿Veyèu l'esbogerrada com sab sobreposarse a la disort y triomfarne esplèndidament?»

Perque'l tema de l'obra es aquest. La mort d'un cap de casa fà trontollar una familia composta de la viuda, la filla—l'esbogerrada—y un nen. Les circunstancies fan que s'acosti pels sobrevivents la ruína. Donchs, l'esbogerrada, ab valentía, salva la situació, afrontant y tot el perill de perdre, per un equívoch, l'amor de l'home a qui's destina. Però l'obra va caminant; de la tragedia vé el drama, del drama la comedia, de la comedia gairebé'l «vaudeville»; y tot se resol ab satisfacció y alegría.

Acabem de senyalar a la obra quatre tòniques y no'ns sabem estar de manifestar preferencia per una: la que informa el tercer acte, que es el millor de tots. Creyem que en éll pot trobarhi en Montanyola el millor camí. La comedia fàcil, lleugera, aixerida, es la que més li escau. Notis sinò com els tipus millors de l'obra son els francament còmichs: els encarnats per en Bargés, en Galceràn y en Capdevila; y notis com les escenes còmiques son les més escayentes: la del segón acte, en que la Fremont parla de les seves aficions; la del tercer, en que la Baró convens a un parroquià de que li convé una compra que no li convé, etc. No en và es l'Antoni Montanyola un dels nostres millors dibuixants humoristes.

L'interpretació va ser ajustada, si bé en alguns instants per causes independents de la voluntat de tothom, va trontollar una mica.

La Baró va fer ab valentía y empenta la protagonista, aguantant ab perfecta seguretat el personatge.

En Borràs va fer dignament un paper jove ja cullidor y milionari, vestintlo com era degut; molt justos en els personatges còmichs o semi-còmichs ja citats, en Bargés, en Capdevila y en Galceràn; ben entonada en el de viuda jove la Fremont, y cada hu dels altres a tò ab el conjunt.—J. M.

El miting dels Enginyers Industrials

Ab una concurrencia nombrosíssima y un entusiasme grandiós, se celebrà ahir, a la Sala Imperi, el míting dels enginyers industrials en pró de la formació d'un cos oficial d'Enginyers industrials del Estat, y pera evitar la intromissió dels cossos actualment constituits en els afers purament industrials.

Mitja hora abans de l'hora senyalada pera començar l'acte, a la Sala Imperi, platea y pisos no hi cabía una persona més. La entrada de la presidencia y oradors al escenari fou rebuda ab grans aplaudiments, ocupant totseguit els seus llochs.

Hi havía, a dalt l'escenari, el diputat provincial senyor Folguera y Duràn representant la Diputació, y als seus costats els representants de les entitats enginyerils interessades y les personalitats que prengueren part en l'acte.

Aquest fou obert pel senyor Igual, després de llegides les adhesions rebudes, entre les quals n'hi hà dels companys de Madrid y Bilbao, dels enginyers de la Societat Canadiense la Tremp, del senador dom Frederich Rahola, dels diputats senyors Ventosa y Calvell, Pere Corominas, Jaume Carner, J. Igual, l'Associació general de estudiants y la Joventut F. N. R.

En nom dels estudiants va parlar el senyor Vidal, de Llobatera, fentho totseguit el president de l'Associació Catalana d'Estudiants senyor Ruiz; el senyor Barraya en nom de l'Associació de Enginyers industrials de Barcelona; el senyor Rodriguez de Bruna, en nom dels enginyers de Madrid y de Saragossa; el senyor Giner de los Ríos, el senyor Ferrer y Vidal, y resumint els discursos el senyor Folguera y Duràn que presidía.

Tots els oradors defensaren, ab rahons de dret y de tècnica, lo que vé a resumirse en les conclusions aprovades, recullint tots ells grans aplaudiments, sobre tot el senyor Ferrer y Vidal, y el senyor Folguera al oferir an els enginyers el concurs decidit de la Diputació provincial de Barcelona que representava.

L'acte va acabar en mitg del més gran entusiasme, donantse lectura de les següents conclusions, que foren aprovades per aclamació:

Primera. Que pel ministeri de Fomento s'encarregui an els enginyers industrials de les funcions propies de sa professió, a qual efecte se procedeixi a la immediata organisació del Cos Nacional d'Enginyers industrials, consignant en els pròxims presuposts la quantitat necessaria.

Segona. Que, interinament s'organisi el Cos, quedin sense efecte totes les disposicions que tendeixin a mermar les atribucions dels enginyers industrials, y que no's modifiquin els reglaments orgànichs dels demés cossos enginyerils existents.

Tercera. Que s'equipari als enginyers industrials ab els demés enginyers civils y militars, pera'l seu ingrés en el cos d'enginyers geògrafs.

Quarta. Que en les dependencies oficials del Estat y diputacions y ajuntaments, no siguin admesos els quefes y oficials del exèrcit y de l'armada en càrrechs exclussius d'enginyer industrial, y

Quinta. Que's modifiqui el plan d'estudis de la carrera en el sentit solicitat pels alumnes.

Economía

Dissapte al vespre, va donarse en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria l'anunciada conferencia del nostre company de premsa senyor Duch y Salvat, la qual versà sobre'l tema: «Un projecte trascendental.—La línia de navegació del Pacífich.»

Remarcà la necessitat d'establir un servey propi de vapors ab Xile, no sols pera fomentar la nostra exportació an aquell pròsper y llunyà país, sinó també pera importar els nitrats xilens y establir a Barcelona un dipòsit general d'aquest producte, lo qual constituiría una gran ventatja, no sols pera la nostra ciutat, sinó també per tots els Estats del Mediterrani, car no tindriem necessitat de comprar el salitre indirectament, perque, com ja es sabut, aquest desde Xile va a parar als mercats d'Anvers, Londres y Hamburg, lo qual es causa de que quan dit producte arriba a Barcelona, vingui aumentat per nous gastos de transport y diverses comissions, lo que s'evitaría totalment de portarse a terme la projectada línia de navegació.

Després de rahonades consideracions y mentar gran nombre de datos estadísdichs que demostraren eloqüentment la trascendencia de l'assumpte, acabà incitant als seus companys del C. A. de D. del O. y de la I. que en totes les ocasions demostressin el major entusiasme envers totes aquelles empreses que puguin contribuir a la riquesa de Catalunya.

El parlament del senyor Duch Salvat fou aplaudidíssim pel nombrós auditori que l'escoltava.

L'Orfeó a Madrid

EL TRIOMF

A l'entusiasme del públich segueix el de tota la prempsa

(PER TELEFONI)

L'èxit del Orfeó.-Judicis de la prempsa

Madrid, 21, 9'15 nit.

Anit vàrem donar compte del èxit immens alcansat per l'Orfeó Català en el Teatre Reyal. Avuy tenim que fernos ressó del gran èxit de prempsa que ha obtingut.

No hi hà un periòdich que no exterioritsi en ses columnes l'entusiasme que li ha produit sentir l'Orfeó.

Realment, la presentació d'aqueixa massa choral, gloria de Catalunya, ha sigut un grandiós aconteixement artístich a Madrid fins al punt de no recordarse'n fa anys un altre de tanta ressonancia.

Pera que's judiqui de la imparcialitat ab que recullim la impresió produída aquí per l'Orfeó Català, anem a reproduir suscintament les manifestacions de la prempsa en general formulades pels críticchs que gaudeixen de més fama en les ressenyes musicals dels periòdichs.

«El Imparcial» comensa dient:

Aquesta admirable corporació artística, orgull y gloria de Catalunya, ¿què dich? d'Espanya sencera, feu anit sa aparició triomfal en l'escenari de la òpera, que es a Madrid, avuy per avuy, nostre Palau de la Música.

L'Orfeó té una historia breu de lluites, de disgustos, d'amargures, d'èxits, de celebritat, en un espay de 20 anys; però ha tingut y encara té al seu cap a un home, una voluntat, un director, un músich, un poeta apassionat, sentimental, vehementíssim, en Lluis Millet; ha tingut y té esforsats y generosos protectors de la idea magna, y ha tingut y té una entluernadora llegió de cantors joves, de belles y fresques noyes, de noys, que en lloch de xarrotejar pels carrers com pardals molestos, canten ab ses veuetes d'àngel les pàgines immortals de Palestrina, de J. S. Bach, de Beethoven, de Wagner, y viuen en un ambient de noble independencia artística y tenen una bandera y tenen un Palau.

Després d'unes notes biogràfiques den Millet y un lleuger esboç de la historia de l'Orfeó Català, acaba demanant perdó a la Wagneriana y a la Sinfónica per no dedicarlos avuy gran atenció; però cada qual en sa casa y Deu en la de tots. Aquesta vegada—diu—ha tingut Deu la bondat de quedarse en aquesta nostra casa.

«El Liberal» diu:

Feu sa aparició després la Senyera y allavors la ovació's redoblà. Aplaudiments eren aquells dirigits al emblema en que se simbolisa quelcom popular y genuinament català. Eren, donchs, salves que's feyen en honor de la regió que'ns porta a Madrid una veritable representació seva per medi de lo que més pot constituir l'esperit de sa raça, de sa manera de sentir, de tota sa ànima: son art popular.

Afirma que tots els elogis que s'havien fet «a priori» del Orfeó Català resulten pàlits davant la realitat y que es una corporació en la que's veu que la més completa disciplina posada al servey d'un mestre extraordinari ho ha fet tot.

«El Universo» diu que l'Orfeó Català es una obra admirable de voluntat y un element artístich no menys admirable. Per això es a un temps quelcom molt popular y molt artístich.

Fa més de 20 anys que l'Orfeó Català no fa més que lluitar, més depressa o més a poch a poch, ab major intensitat o menor puxansa, perque totes les coses tenen el seu príncipi, però sense desmayar, fins ara que hem pogut admirarlo y aplaudirlo. No aplaudiem anit els enamorats d'aquestes coses tan sols l'admirable execució d'un interessant programa, sinó el treball d'aquest 20 anys de lluita coronada per una esplèndida victoria, serena, fúlgida, pacífica com ho son totes les obtingudes en els regnes del art.

«La Correspondencia de España» diu que la d'ahir fou una nit ditxosa y inoblidable. Ressenyaún per ún els números del programa y afegeix:

Ductils, forts, severs y potichs els qui formen l'Orfeó Català no son cantants que realisen sa obra ab la monotonía y pesadesa del qui canta sense obligació; nò; rès més lluny d'això; son artistes dotats d'extraordinaria sensibilitat, que posen l'ánima y la vida al servey de lo que interpreten y sols senten íntima satisfacció quan creuen que han complert son dever y se senten afalagats per l'aplaudiment popular.

Altre aspecte simpàtich y atrayent ofereix l'Orfeó Català, com es el de llonar a conèixer obres d'autors catalans que arribaren fins a nosaltres, com debil mostra del poderós esforç musical que alena y viu a Barcelona: varies cançons populars.

Elogía calorosament al mestre Millet y acaba dient:

Hi assistí la familia reyal y el teatre estava brillantíssim; lo contrari hauría sigut imperdonable.

«El País» diu:

Feya molt temps que no esperimentavem una impresió d'art tan intensa com anit al escoltar les belles y poètiques mostres de rich art popular català que'ns va donar l'Orfeó, representades per Millet, Nicolau, Romeu, Cumellas, Sancho Marraco, Morera ab les interessantíssimes obres que figuraven en el programa y que varen ser escoltades ab veritable complascencia.

«El Debate» fa una breu ressenya del acte y ofereix ocuparsen demà més estensament.

«La Mañana» diu que l'Orfeó Català potser sigui el millor d'Europa sense que al afirmarho hi hagi cap excés de patriotisme.

Es una orquestra de veus humanes que sorprèn y emociona fondament.

Com constitució social l'Orfeó de Barcelona es Catalunya, y Madrid, que en aquest cas era tota Espanya, ha tributat a la massa choral una acullida superior a tota descripció.

Pera ser tot Espanya no va fallar anit rès en aquestes ovacions espontanies: al cap del públich se trobava la reyal familia que no regatejava'ls seus aplaudiments y que apareixía visiblement orgullosa del espectacle.

«A B C» diu:

L'anunci de que en aquest festival hi pendría part l'Orfeó Català, cèlebre no ja a Espanya, sinó a tot Europa, pare de tots els orfeons y veritable gloria de Catalunya, va portar al teatre tan nombrós públich que pot assegurarse sense hipèrbole que anit no hi havía una sola localitat desocupada.

Ressenya l'acte y acaba ab aquestes línies.

La tasca del Orfeó, realment admirable, no podrà elogiarse may lo sufficient, perque tot lo que d'ella's diguí es pàlit reflexe de la veritat.

Prova d'això es que'l públich no's cansava d'aplaudir y va obligar a n'en Millet a presentarse al escenari, al final del concert, una infinitat de vegades.

Un Orfeó aixís pot enorgullir a son director perque es honra d'una nació.

«La Tribuna» diu que l'Orfeó Català es l'amor, l'ànima de Catalunya y la seva Senyera, que hauría pogut ser un día penó de guerra, es una bandera de pau que va predicant amor ab l'amor de les cansons catalanes.

Afegeix que no hi hà paraules prou expressives pera donar compte del èxit d'anit, y diu den Lluis Millet que es el temperament artístich més vigorós de la música moderna.

«España Nueva» diu que'l triomf del Orfeó Català ha sigut inenarrable y que ha vensut en tota la línia.

El «Diario Universal» diu que l'Orfeó figura no sols al cap de totes les entitats artístiques d'Espanya, sinó en primera línia de les del mon sencer.

Elogia la tasca de cultura y d'art que ve realisant fa vint anys, y se maravella, concretantse al acte d'anit, de la facilitat ab que venceu les dificultats en la execució de les obres a veus soles.

«El Mundo» diu:

L'èxit alcansat per en Millet y els seus choristes fou merescudíssim y tan gran com hi havía dret a esperar per part dels que ja coneixien els rars méritis d'aquesta societat musical de fama europea.

Den Millet se'n pot dir que treballa

davant del atril doin un veritable atleta.

Quan gira el fadigat cos a les ovacions y als aplaudiments y se'l veu materialment pantejar, suant com un gimnasta després de la carrera, ab els insubordinats puny de la camisa sobre les mànigues del frac, y la mullada corbata sobre la espatlla, la seva batuta sembla una vareta màgica, maravellós regal d'un «fada» del Montserrat que tanca la suprema virtut del ajust y de la afinació perfectes.

Al conjur de la màgica vareta, les veus del Orfeó, foses en una massa sabiament treballada, sonen a flauta encantada, a orga litúrgica, a murmull de font, a remor del vent entre'ls arbres.

«La Epoca» diu que desde que Barcelona va acullir ab tant afecte nostra Orquestra Simfònica, estavem en deute de gratitut ab Catalunya y no fa gaires nits varem tenir ocasió de prodigarla al aplaudir al Orfeó Tarragoní, ant la vàrem tornar a exteriorisar, però unint, y adhuc sobreposant an aquest sentiment el d'admiració sens límits; millor diríem el de sorpresa que engendra l'obra acabada y perfecta.

Això es en poques paraules l'Orfeó Català, de l'historial del qual estàn enterats els lectors.

En 21 anys de lluita perseveranta y esforços titànichs, baix la ferma mà de un artista insigne, el mestre Lluis Millet, s'ha colocat a colossal altura, fent la major obra musical del nostre país, fins l'hora present, obra que enalteix a la societat que la creà y que la sosté y que es orgull de tota la nació.

Lo que'ns sorprèn, apart de la massa considerable de la seva disciplina y demés condicions que podríem dirne de mecanisme, es que es un organisme dotat d'una ànima que vibra, palpita y exteriorisa sa «psiqus» depurat per l'última comprensió de la música, interpretada ab la veritat de l'emoció del sublim accent d'un sol y gran artista: en Millet.

«El Radical» diu que no hi cap interpretació més esquisida d'art, delicadesa y afinació que la que revelà l'Orfeó en les cançons populars. En resúm—diu—la festa deixà molt satisfets als aficionats a la bella música y ha revestit caràcters d'aconteixement musical, essent tots els que hi varen pendre part justament premiats per sa magnífica labor.

«El Heraldo» diu:

En el mon polítich podrà haverhi discusions de regionalisme entre els que son catalans y els que no ho son, però en el mon de l'art no hi hà tals cosetes no hi hà tals rezels; y qui ho dubti, que ho pregunti als que anit dispensaren al Orfeó tan magnífica acullida en el Reyal.

Elogia després la disciplina, netedat de veus y sentiment que l'anima y entén que la d'anit fou una gloriosa jornada pera l'art.

Tots els periòdichs en sos elogis citen, además del nom den Millet, els de la senyora Wehrle, mestres Comellas, Salvat y Pujol y el del tenor senyor Plàmondon, que va entusiasmar en el solo del «Benedictus», de la missa de Bach.

Els orfeonistes.-Felicitacions.-El festival popular.-Recepció.

Avuy han dedicat el matí els orfeonistes a visitar els museus y monuments artístichs y a la tarda han ensajat el programa del concert d'aquesta nit, trobantse el teatre plè de públich que'ls ha tributat grans ovacions.

El mestre Millet ha rebut de Barcelona molts telegrames, felicitantlo per l'èxit obtingut a Madrid.

Demà, a la tarda, després del ensaig a Novetats se celebrarà el festival popular, al que assistiràn els noys de les escoles públiques. Les invitacions les reparteixen els regidors en sos respectius districtes.

El dimars, a les quatre, en l'Ajuntament se verificarà la recepció que dona en honor dels orfeonistes el municipi. Demà se repartiràn les invitacions pera la recepció. Hi seràn invitats els ministres y autoritats.

El segon concert

Madrid, 22, 12'30 matinada.

En el concert d'aquesta nit el Teatre Reyal ofereix aspecte tan brillant com en l'anterior.

En la llotja del Govern desde primera hora hi havía el senyor Barroso.

Al presentarse a escena l'Orfeó ab la Senyera, ha sigut saludat ab una salva d'aplaudiments.

La presencia del mestre Millet ha sigut també objecte d'una entusiasta ovació.

Ab el «Cant de la Senyera» ha començat la vetllada, y tant en «L'himne» com en el «Divendres Sant» den Nicolau, han sigut molt aplaudits.

En l'«Ave verum» obtenen una compacta salva d'aplaudiments que obliga al mestre Millet a repetirla.

Acaba la primera part ab el «Credo» de la missa dita del Papa Marcel, que es altre triomf pera l'Orfeó. Els «bravos» y els aplaudiments obliguen a n'en Millet a saludar varies vegades, durant llarga estona. En Millet avença fins a la batería ab tots els professors que componen l'Orfeó y's reprodueix l'ovació.

El públich, dret, esclata en «bravos»; les senyores aplaudeixen també. Se retira en Millet del escenari y com pegueixen els aplaudiments, se presenta una altra vegada ab la senyora Wehrler. El públich aplaudeix frenèticament; les senyores fan voleyar els mocadors.

En aquesta primera part ha tingut l'Orfeó igual èxit que ahir. En la segona part hi hà la novena sinfonía de Beethoven que dirigirà el mestre Arbós, director de la Sinfònica y en la que hi pendrà part l'Orfeó.

Final del segon concert

Madrid, 22, 1'15 matí.

La segona part del concert ha sigut també un grandiós èxit.

La Novena Sinfonía de Beethoven, dirigida pel mestre Arbós, ha sigut un èxit immens pera la Sinfònica, pera l'Orfeó y pera'ls solistes.

Al final han sortit al prosceni els mestres Arbós y Millet, abraçantse. El públich ha esclatat en visques y aplaudiments durant llarga estona.

Pera quan torni

El «Diario de Avisos de Zaragoza» dona noticia d'haver passat per aquella estació el tren que portava l'Orfeó Català cap a Madrid. Fa xardorosos elogis de la institució choral catalana, calificantla d'admirable y sempre triomfadora, y anuncia que arribarà a la capital d'Aragó el día 24, a les 6'25, y que s'hi estarà fins a les 23'45 del día següent.

Diu que al menys se deixarà escoltar en un concert, el de la «Filarmònica; que la colonia catalana també té pensat quelcom que, de durse a la pràctica, seria molt celebrat: organisar un concert d'acort ab l'Orfeó Saragossà al Palau de la Música, al qual s'hi entraría per invitació.

El confrare recomana al públich saragossà que dispensi al Orfeó Català l'entusiasta recepció que's mereix.

Grans mercès

Tots els confrares madrilenys dirigeixen afectuoses paraules de salutació al nostre benvolgut company, en Ferràn Aguiló, que LA VEU DE CATALUNYA ha enviat a Madrid pera fer la informació dels festivals en que pendrà part la benemèrita institució musical catalana.

A tots els agraim la deferencia y atenció ab que han acullit al nostre representant.

El triomf de les orfeonistes

L'«Heraldo de Madrid», parlant de l'arribada del Orfeó diu:

«El elemento femenino del «Orfeó».—Causó general asombro en todos la belleza de las señoras y señoritas que forman parte del «Orfeó Catalá», á las que saludaron como dignísima representación del elemento femenino de Barcelona.»

Sobre'l mateix tema el seriós periòdich «La Epoca», y l'avensat «El País», diuen:

«Como ya hemos dicho, los orfeonistas son 300. Entre ellos vienen muy lindas señoritas; muchos de los hombres llevan la clàsica barretina.»

«El Imparcial» al relatar la manifestació que's va fer pera portar la Senyera al balcó de la Casa de la Vila diu:

«El acto resultó muy animado, aunque se advirtió la ausencia de las señoras y señoritas que forman parte de la masa coral.»

***

La gazeta lerrouxista d'aquesta ciutat, ahir sortí indignada perque a Madrid tributen tants obsequis y ovacions al Orfeó Català.

Govern civil

El descans dominical

Ahir la policía va presentar 75 denuncies per altres tantes infraccions a la lley del descans dominical.

D'aquestes 75, sols n'hi han dues per desobediencia.

Visita

El senyor bisbe de Lugo, que's troba de pas a Barcelona, ha estat a saludar al governador.

De Mataró

L'alcalde de Mataró dona compte al governador d'haverse celebrat ahir l'anunciat miting radical, sense cap incident.

D'excursió

Ahir matí, entre cinch y sis, sortiren militarment formats del Centre Carlista del carrer de Margarit, una trentena de joves que duyen boina blanca.

Al arribar al carrer de Viladomat un inspector de policía els disolgué, manifestant els joves que anaven a fer una excursió a Pedralbes, hont varen passar tot el dia d'ahir.

NOTICIES

DE BARCELONA

El dia d'ahir va aparéixer ab el cel bon xich emboirat, mantenintse en aquest estat fins a prop de mitgdia.

A tal hora, espesses nuvolades se congriaren en l'espay y una ruixada que caigué ab acompanyament de trons y llamps, semblava el preludi d'una forta pluja ben necessaria per cert.

No fou aixís. Després d'una estona de ploure l'espectacle del cel tempestuós va desaparéixer lluint un cel blau durant tota la tarda.

En el dispensari de Sant Martí fou curada ahir matí una nena de sis anys, que havía sigut mossegada per un gos, produintli nua ferida de consideració a la mà dreta.

En el dispensari de Santa Madrona fou curat un jove de 19 anys d'edat, que presentava ferides en la mà esquerra, per haverlo també mossegat un gos, el qual mataren varis vehins per considerarlo rabiós.

El cos de la bestia fou conduit al laboratori municipal.

Relació dels obgectes trobats y dipositats a Cá la Ciutat:

Varies claus y clauetes; una bossa de pell pera senyora contenint un bloch petit d'anunci, un mirall, una factura d'una fotografia, a nom de Maria Roselló y metàlich; un rellotge de plata ab cadena de metall; un rellotge d'acer ab cadena de ferro; una cadeneta de plata ab medalletes y una creu; una bossa de pell pera senyora ab un mocador y metàlich; un porta-monedes contenint retratos petits de senyora, un clauer ab dues clauetes, un guarda-pel y céntims; unes gafes ab estoig; un cistell de vímet; una cartera ab documents a favor de don Joan Echevarría.

En honor del doctor Falp y Plana.—Ahir, a la una de la tarda, tingué lloch en el Mundial Palace el banquet ab que la Lliga Vegetariana honrava al seu fundador y president doctor Falp y Plana.

Al acte hi assistiren prop de doscents comensals, presidint la taula el doctor Falp, qui tenia a dreta y esquerra de la presidencia als senyors Condominas, en representació del alcalde, el doctor Bartomeus del Colegi de Metges, el doctor Fargas de la Reyal Academia de Medecina y'ls senyors Giró y Savall, Badia, Sunyé Molist, Borràs, Font, Turull, Balari, Bosch, Miralles, Joaquim Rovira y Sardà.

El banquet, que fou admirablement servit y cuinat en les propies cuines del Mundial Palace, constava del següent interessant menú:

Encurtits a la protosa.—Arrós al Caldo de Cereals Vigor, del doctor Falp.—Truita ab salsa dorada.—Jardinera Mundial.—Guisat d'escarxofes a les mandonguilles.—Rostit vegetal.—Enciam Maria.—Biscuit Glacè.—Raimost.—Pain grillé a la Nutiocrema.—Maduixes y formatges.—Malte Vigor.

Al final del àpat brindaren el senyor Correger de la «Revista Vegetariana», qui llegí algunes adhesions entre elles la del diputat provincial senyor Sansalvador la del quefe de la guardia urbana don Llorenç Ribé y la del senyor Apeles Mestres, qui envià unes quartetes cantant bellament les excelencies del régisme vegetarià, al qual diu que deu la la seva salut.

A seguit del discurs del senyor Correger y de la carta del senyor Mestres, que foren aplaudidíssims, parlaren en homenatge al doctor Falp y en elogi del seu apostolat en pro del vegetarianisme, els senyors Navarro, secretari de la Lliga, la senyora presidenta de la Secció de Senyores de la Lliga, el doctor Giró, el regidor senyor Condominas y el doctor Falp, en un expressiu parlament, que fou molt aplaudit com ho foren els anteriors oradors.

En la vetlla d'ahir les entitats Foment de la Sardana, Esbart Artístich y Unió Familiar, celebraren una extraordinaria funció teatral, representant per primera vegada el drama lírich en tres actes: «Nadal Trist», lletra den J. Calsada Carbó, música del mestre P. Escofet Vinyals.

L'obra obtingué gran èxit, fentse aplaudir molt els autors y els actors, lo mateix que l'Orfeó Barceloní, que executà els chorals de l'obra, baix la direcció del seu subdirector senyor Gibert Camins.

L'Ateneu Obrer del districte II prepara pera'l día 23, a la nit, diada de Sant Jordi, una vetllada en honor del Sant cavaller, patró de Catalunya, pera la qual prepara un escullit programa literari-musical.

Ahir tingué lloch la professó de Comunió Pasqual als malalts y impedits de la parroquia de Sant Just.

Al davant hi anaven dos batidors de la guardia municipal montada, seguien els gonfarons, comissions de noys dels collegis ab penó, una nombrosa representació del colegi del senyor Marqués també ab penó, y socis de l'Acció Social, Academia de Sant Just y Sant Pastor, Apostolat Social, Arcàngel Sant Rafel, Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat y individuus del Centre Regional de «Veteranos Tradicionalistas»; essent pendonista l'advocat don Joseph María Milá Camps, portants del tàlem, Rnts. Comunitaris, Rnt. Rector portant el Santíssim, Junta de Obra, presidida per don Jesús Condomines, regidor per aquell districte, y la banda de música de la Creu Roja; tancant la professó un piquet de la guardia municipal.

La nota més simpàtica d'aquest acte religiós es el restabliment solemne d'una professó que desde l'any 1876 se celebrava senzilla y modestament, y que, en lo successiu, Rector y feligresos procuraràn que's verifiqui ab la solemnitat d'enguany.

L'Institut Homeópata celebrarà sessió científica demà, dimars, a les deu de la nit, discutintse el tema del doctor Olivé, intervenint els doctors Balari y Peiró.

El grupu de naturalistes que composen l'Associació «Natura», convida a tots els que simpatisin ab les pràctiques d'higiene a la visita al jardí de l'Associació, situat a la montanya de Montjuich, que tindrà lloch avuy diumenge.

Un cop allí, se portarà a cap una de les millors pràctiques naturistes que contribueixen a enfortir el cos humà o sía el bany de sol.

Punt de reunió: Comte Assalt, cantonada a la Rambla y devant al Crèdit Lyonnais. A les vuit del matí.

Pera tota classe de detalls dirigirse a la Farmacia Kneipp, Call, 22.

La Societat Astronòmica d'Espanya y Amèrica ha publicat la Revista d'abril, la qual presenta un nou aument en el número de ses pàgines.

Contè una nota sobre la «Nava de los Gemelos» per don Joseph Comas Solà y don Francisco Iñiguez; un interessant treball del R. P. Manuel M.ª S. Navarro, S. J., sobre la construcció d'un sismògraf; un article de don Francisco Iñiguez referent a l'aplicació dels eclipsis de Sol a la determinació de les longituts geogràfiques, y un conciensut treball de don Rafel Gayo Palomo y sos fills Joseph y Rafel, desenrotllant un nou y propi mètode pera'l càlcul dels eclipsis.

Además porta la crònica de la Societat, per don Juli Presas, noticies y les efemèrides acostumades, calculades per don Emili Mambrú. Devem felicitar a la Societat Astronòmica d'Espanya y Amèrica per ses notables publicacions.

El número tres del setmanari «Mondial Humor» revesteix tant interès com els publicats anteriorment.

La casa Baguñà y Cornet ha lograt ab aquesta revista donar al públich degudament aplegades les notes humorístiques més interessants que apareixen en les publicacions d'aquesta classe.

No cal dir que'l «Mondial Humor» es un dels periòdichs més acabats de aquest genre.

Se publica en castellà y català.

DE FORA

—L'alcalde-president del Comitè de festes de la ciutat de Figueres ens fa saber que'ls díes 3, 4 y 5 del pròxim maig, ab motiu de les fires de Figueres, hi haurà en aquella ciutat una corrida de toros y dues festes d'aviació.

El Comitè de Festes, que aquest any inaugura ses funcions, ha contractat, pera aquestes últimes, un aviador francès del A. C. F., que s'elevarà ab un monoplà Bleriot Gnome 50 H. P. Se tracta, donchs, d'una important festa; M. Enrich Tixier, que es el pilot contractat, guanyà l'any passat a Milàn el «record» de duració; y més tart, entre altres premis y medalles, guanyà el de distancia y altura sobre'l mateix Milàn; y en setembre de 1911, el recorregut de altura sobre Turín.

Hi haurà rebaixa de trens.

—L'Ateneu Social de Sant Feliu de Guixols ha organisat una «setmana de conferencies socials» el programa de la qual es el següent:

Dilluns 22 d'abril.—Introducció a la setmana de conferencies socials.—Reverent Santos Boada, Pbre., director del Ateneu Social. Tema: «Banch Nacional Agrari». Conferenciant, don Joseph Zulueta, advocat y diputat a Corts.

Dimars 23.—Tema: «La qüestió social y les industries de mar». Conferenciant, don Frederich Rahola, senador del Regne.

Dimecres 24.—Tema: «Historia del Catolicisme Social». Conferenciant don Santiago Masó, publicista.

Dijous 25.—Tema: «Diferentes escoles socials». Conferenciant, don Joseph María Gich, publicista.

Divendres 26.—Tema: «Cooperatives». Conferenciant, don Francisco A. Ripoll, president de la Federació de Cooperatives Catalanes y Balears.

Dissapte 27. — Tema: «Sindicalisme». Conferenciant, don Joseph Ruiz Castella, secretari general del «Museu Social, de Barcelona.

Secció feminista.—Dijous 25.—Tema: «Influencia de la dòna en l'acció catòlich-social», per donya Caritat Giraudier, viuda de Miquel y Badía, presidenta de la Lliga de senyores d'acció catòlich-social.

Divendres 26.—Tema: «Bases sobre que ha de descansar el treball de la dòna per la dòna». Conferenciant, doctor don Ramón Balcells, Pbre., director del Patronat d'obreres del Poblet, de Barcelona.

Festa del diumenge 28.—A les deu del matí: Solemne ofici, cantant l'Orfeó Catalunya a veus soles la grandiosa missa del Papa Marcel. Hi assistirà el senyor Bisbe de la diócesis y autoritats locals y provincials. El sermó, d'assumpte social, està confiat al doctor don Agustí Maimí, canonge lectoral. Serà oficiant el doctor don Pere Iglesias, canonge y impulsador de diferentes obres socials.

A les dotze: Solemne sessió de clausura, ab assistencia de les autoritats y representacions.

A les quatre de la tarda: Grandiós concert al «Salón de Novedades» en el que l'Orfeó Catalunya executarà les més escullides peces de son extens y selecte repertori.

Sport

Nàutich

Reyal Club. — El diumenge al matí se feu la primera prova de la Copa Orion, sortint del moll de Barcelona fins a fòra del port a donar la volta a un triàngul, fent en conjunt unes 4 ½ milles.

Sortiren l'«Orion», «Fera», «Wanda», «R. C. B.», «Apache», «Mar y Cel» y «Ena», a quarts d'onze, ab plena calma, que refrescà més tart, acabant la regata ab un llevant fresquet. La lluita, deglut a la falta de vent, fou sols relativa, destacantse aviat el 7 metres del Club que, patronejat pel seu president senyor Morató y Senesteve, obtingué una bonica victoria, que fou justament aplaudida.

Els temps compensats obtinguts foren els següents:

«R. C. B.», 1 hora 54'5; «Ena», 1 hora 58'36; «Apache», 1-59'35; «Mar y Cel», 2-3'27; «Fera», 2-3'48; «Wanda», 2-5'4; y «Orión», 2-10'4.

***

A la tarda, ab motiu de la botadura de les noves embarcacions del Club, s'hi aplegaren allí gairebé tots els socis ab llurs families, omplint completament l'edifici surant.

Les senyores s'embarcaren en quatre grans canoes remolcades per canots automòvils, també atapaits, acompanyats de tots els demés del Club; allí s'hi reuniren totes les canoes de les diferentes agrupacions del port y gran nombre de bots; y, formats davant del Club en dues fileres els yachts empavessats, se procedí a la botadura de la canoa de 10 remers, fina y esbeltíssima, entremitg de grans hurres y aplaudiments que's repetiren al botarse'l yol a quatre.

En la primera hi prengué lloch la senyora Morató de Balcells, padrina de la nova «Lola», y després d'oferirli els tripulants una hermosa toya de flors, agafà'l timó el senyor president del Club, arrencant el bot, saludat ab grans aplaudiments per tots els socis de terra y mar.

El seguiren els canots automòvils dels senyors Mas, Lluch, Bassas, Rieusset, Lluch, Ferrer Roca y altres més, anant a donar un volt fins a l'entrada del port, formant una vistosa comitiva.

De retorn al Club, se serví un lunch, brindantse pera la prosperitat sempre creixent del Club, y pera que la victoria acompanyi'ls nous bots que acaben d'adquirirse.

Els nous bots cridaren molt l'atenció dels inteligents, considerantse en general com excelents armes pera les regates internacionals del mes vinent. La canoa es feta als tallers den Cid y'l yol a Paris.

Ab motiu d'aquesta festa als molls, sobretot al voltant del Club, s'hi aplegà una gran gentada que contemplava la bonica festa.

CORREDISSES.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Les negociacions

Madrid, 22, 12'30 matinada.

El senyor García Prieto ha conferenciat ab el senyor Canalejas pera donarli compte de telegrames importants rebuts de París.

«El Diario Universal», orguen oficiós del Govern, diu que les negociacions acabaràn aviat y en bona armonía.

Notes de Melilla

Melilla. — El soldat Eugeni Català s'ha fracturat un braç en una caigudа al camí de Yadumen.

—Una parella de cavallería, que prestava servey de vigilancia, ha sigut agredida pels moros.

Ha mort un soldat, anomenat Bernal, a conseqüencia de les ferides rebudes.

Ha acabat la fortificació de Sammar, reduntse la guarnició.

—Demà se celebrarà un consell de guerra contra'l cabo del regiment de Africa, Pere Morales, per insubordinació.

—Els «pacos» han matat unn soldat al camí de Taxdirt.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Lo que diu la prempsa

París, 21, 8'35 nit.

«Le Petit Parisien» diu que als centres diplomàtichs francesos se considera que'ls successos de Fez demostren que França té de ocupar la vall de Uergha, que es el foco de la insurrecció.

Afegeix que M. Geoffraiy insistirà a Madrid pera que'l Govern espanyol cedeixi a França la vall esmentada.

«L'Echo de Paris» diu que després d'una conferencia entre M.M. Poincaré y Millerand y els generals D'Amade y Lyantey s'han enviat les oportunes instruccions al general Moinier.

Espanyols salvats

París, 21, 8'40 nit.

Segons informes oficials, entre les persones salvades a Fez figuren els espanyols Pau y Frederich Guelpa.

Tranquilitat.-Les víctimes.

París, 21, 9'40 nit.

Tanger.—Segueix la tranquilitat a Fez. Han reaparescut, sense que'ls hagi passat rès, alguns europeus que's temía haguessin sigut víctimes de les turbes.

Per altra part, s'han trobat algunes víctimes més.

Se sap que durant la revolta varen ser assessinats cinch capitans francesos, instructors de les tropes xerifianes.

Les víctimes de Fez

París, 22, 1'43 matí.

Tànger, 21.—El general Moinier ha arribat aquest matí a Fez, hont la tranquilitat es completa.

Les pèrdues militars en els darrers combats son: 25 morts, entre ells 2 capitans, y 60 ferits, entre ells un capità.

Sembla que en el saqueig del Mellah hi hagué un centenar de jueus morts y molts ferits.

MÉS TELEGRAMES

Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Els tradicionalistes a Reus

Reus, 21, 10'15 nit.

Ab el ràpit de Madrid han arribat els senyors Iglesias (Dalmau), Lisbona, Vicens Carbó, Jaume Brandolit y al tres, essent rebuts pels presidents del Círcol Tradicionalista y del Requetè y uns 200 jaumistes.

La comitiva s'ha dirigit a la iglesia de la Misericordia, ahont han oit missa, celebrada pel reverent Lisbona.

Acabada la missa ha beneit el penó del Requetè, essent padrins la senyoreta Antonia Capdevila y el diputat Dalmau Iglesias.

Després han anat al Centre del carrer de Vallroquetas, ahont ha pronunciat un discurs el senyor Iglesias, explicant lo que significa la bandera del Requeté y recordant que avuy se beneeix una bandera igual a Saragossa.

A primera hora de la tarda, s'ha celebrat un banquet, de 125 comensals, en el que han pronunciat brindis els senyors Casals, Roma, Carbó, Brandolit, Nolla, Viladrich y Cabeza.

A les sis de la tarda s'ha celebrat un miting de propaganda tradicionalista al Mas Pintat. Hi han assistit prop de mil persones. Han parlat els senyors Casals, Carbó, Brandolit, Roma y Lisbona, essent tots molt aplaudits.

L'acte ha acabat sense incidents.

S'havien adoptat grans precaucions, haventhi gran luxe de forces, però han sigut innecessaries.

Se veu que no han sigut debades les entrevistes celebrades per l'alcalde ab els capitosts lerrouxistes. — Corresponsal.

La "Gaceta"

Madrid, 21, 9'15 nit.

La «Gaceta» publica:

R. D. disposant quedi en situació de quarter el contra-almirall don Miquel Marquez.

Disposant s'exclogui pera lo successiu de la relació oficial de productes pera l'adquisició dels quals s'admeti la concorrencia extrangera en els serveys, del Estat, el producte de comptadors elèctrichs.

Aprovant les oposicions pera proveir la Càtedra de Física y Química del Institut de Mahó y disposant s'expedeixi el nomenament a favor de don Rafel Escriche y Mantilla.

Nomenant catedràtich d'Economía política de l'Escola de Comerç de Palma de Mallorca a don Manuel Vinyes y Cases.

Anunciant que per la Legació de Turquía s'ha comunicat al ministeri d'Estat que, a partir del 18 del actual y fins nou avís, ha quedat tancat a la navegació l'Estret dels Dardanels.

Anunnciant que'l Govern de Guatemala ha depositat l'acta de ratificació del Convení de Ginebra de 6 de juliol de 1906 pera millorar la sort dels ferits y malalts dels exèrcits en campanya.

Un carril de cremallera

Madrid, 22, 12'30 matí.

Don Romàn Macaya ha presentat al ministeri d'Obres públiques el projecte d'un ferrocarril de cremellera desde'l monastir de Montserrat a la ermita de Sant Geroni, al cim de la montanya.

L'ha presentat junt ab don Ròmul Bosch y Alsina, diputat per Vich. El senyor Macaya surt demà cap a Barcelona.

Lo que diu en Gasset

El senyor Burell ha manifestat que en sa visita d'ahir al Rey va obtenir la impresió de que afirmat el monarca en el cumpliment més lleal y estricte de sos devers constitucionals, el partit liberal no tindrà en el desenrotllo de la seva política altres dificultats que les que sorgeixin de la opinió o de les majories parlamentaries.

Noticia falsa

Alguns diaris diuen que avuy el senyor Cambó ha conferenciat ab el senyor Maura.

La noticia es inexacta.

El senyor Maura no ha passat el dia a Madrid.

Congrès ferroviari

Aviat se celebrarà a Madrid un Congrés Nacional de ferroviaris, en el que se concretaràn les aspiracions dels obrers.

El Congrés l'organisa la Unió Ferroviaria, ab 40.000 inscrits y ramificacions a les principals ciutats.

S'examinaràn les proposicions de les seccions provincials, demanant el reconeixement de l'Associació per les companyíes l'escalafó tancat, l'aument de sou, les casetes pera'ls guarda-agulles, l'aplicació del descans dominical y altres.

D'Instrucció

El senyor Alba ha anunciat al Consell d'Instrucció pública el propòsit de reformar l'ensenyança de les Escoles de Comerç y de Veterinaria y el procediment pera nomenar els tribunals de oposicions.

Llicenciament

El Govern té el propòsit de llicenciar 20.000 homes quan les circunstancies ho permetin, potser al acabar les negociacions franch-espanyoles.

Allavors se farà una reorganisació del exèrcit a les places africanes.

Enguany hi ha hagut 175.000 homes en files.

S'ha comunicat a les regions una R. O., disposant la reducció de forces. Els cossos d'infantería passaràn la revista de maig ab es forlces que ara se'ls assigni, llicenciant les sobrants el 25 d'abril. En els demés cossos se farà el llicenciament el 25 de maig pera quedar reduits en la revista de juny.

Els individuus que estiguin en el tercer any de servey rebràn llicencia ilimitada; els demés, quatrimestrals.

El penal de Figueres

El senyor Salvatella ha escrit al senyor Canalejas reiterant el desitg de que's permeti a una comissió de diputats acompanyar a la representació oficial en la visita d'inspecció al penal de Figueres.

Sembla que'l senyor Salvatella tractarà aquest assumpte en el Congrés.

Els carlins y els debats

El senyor Mella ha dit que'ls carlins son espectadors en el plet iniciat pels articles del senyor Gasset.

Si'l debat que sobre això se plantejarà al Congrés té major amplitut, abarcant l'administració de justicia en tots sos aspectes allavors probablement hi intervindràn els carlins.

Musicals

Recital de guitarra Pujol.—El diumenge día 14 donà un recital de guitarra'l conegut concertista Emili Pujol, en la sala Granados. Una vegada més demostrà un absolut domini d'aquest difícil instrument. Com deixeple del malaguanyat Targa, toca ab una finor esquisida no apropiantse may els recursos de gust dubtós, com solen fer els qui no s'han abeurat en les ensenyances d'aquell mestre. La guitarra que posa en Pujol es un exemplar raríssim y sonor del famós Torres, construida en 1846. La concorrencia que feu la pelegrinació pera sentirlo, composta d'aficionats a nital instrument, premià ab xardorosos aplaudiments al concertista, qui, además de les peces del programa, tingué d'executarne altres de torna.

Continúen ab activitat els ensaigs pera'l concert que, baix la direcció del mestre Goberna, se celebrarà a Bellles Arts el pròxim día 28 y en el qual, a més de la cooperació del jove pianista don Frederich Longas, s'hi donarà per l'Orfeó Barcelonès la primera audició del choral pera veus blanques, «Posuit Flumina», del Pare Harmann.

ESTALVI DE SALUT
RONYONS FETGE ESTOMAC MELSA
AIGUA DE VILAJUIGA
LA MÉS RICA EN LITINA
Unica insustituïble pera prevenir i curar l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA
Preferida pels bons metges, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE
DEMANI-S PER TOT ARREU
Agent depositari: JOSEP ESCUDER Ballén. 95 i 97 - Telefon 3847
Despatg Central: Rambla de les Flors, 17 - Telefon 2471

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

Italia y Turquía

(DE L'AGENCIA HAVAS)

L'actitut de Turquía

París, 21, 11'30 nit.

Constantinopla.—El Consell de ministres ha acordat la resposta a la gestió dels embaixadors de les potencies.

La resposta es negativa.

Aviat serà entregada als embaixadors.

El Consell no ha pres cap resolució sobre la reobertura dels Dardanels ni cap mida contra'ls italians residents a Turquía.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Ministre brasileny

París, 21, 9'35 nit.

Rio Janeiro. — S'ha concedit el retir al ministre del Brasil a Madrid, senyor Araujo Beltrao.

En la pròxima combinació diplomàtica se li nomenarà successor.

El gabinet hongarès

París, 21, 11'45 nit.

Budapest. — El senyor Lukacs ha reconstituit el Gabinet, ab la major part dels membres del anterior ministeri.

Agricultura

Demà, dimars, estarà oberta l'Exposició de ensofradores presentades al concurs obert per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Hi han concorregut les cases d'aquesta ciutat: Kegels y Vila, ab aparells de la casa Vermorel, de Villefranche (un d'ells, d'atracció animal) y de Jullian frères, de Béziers; Félix Schlayer, ab aparells de les cases Gobet y Bernat, de Belleville y París, respectivament; Juli Welter, de Màlaga; Fratelli Ottavi, de Casalmonferrato y Blas Madonna, de Sant Sadurní de Noya.

El dijous pròxim, a les nou del matí, comensaràn les probes, que duraràn varis dies, en la finca que en els carrers de Dos de Maig y Provença posseeix l'horticultor, soci del Institut don Miquel Cortés. El Jurat disposarà, pera el funcionament dels aparells, de flor de sofre y sofre sulfatat, facilitat pel soci d'aquella Corporació, don Francisco Alasàn.

Espectacles

Teatre Català Romea
Companyía cómich-dramática
Larra - Abadía - Vaz
Avuy, dilluns, nit, a un quart de deu, reprise de la comedia en dos actes, dels germans Quintero,
La vida intima
y la nova comedia de gran èxit
El medio ambiente
Tots els dies «El medio ambiente».
ESTRENA - Divendres, 26 - ESTRENA
La Divina Providencia
(Panachot gendarme)
3 actes, de A. Paso y J. Abatt

TEATRE DE CATALUNYA
(ELDORADO)
Sindicat d'autors dramàtichs catalans
Avuy, dilluns, a les nou: La tragicomedia en un acte, «La Forastera» y 4.ª representació de la extraordinariament aplaudida comedia barcelonina en quatre actes,
LA ESBOJARRADA
original d'Antoni Muntanyola.—Demà, dimars:
Funció popular a meitat de preu, en cumpliment del compromis del Sindicat d'autors ab l'Excm. Ajuntament, representantse les dues obres noves
La Forastera y La Esbojarrada
Dissapte próxim estrena de la comedia en tres actes, den Santiago Rusiñol, «El despatriat».

Gran Teatre Espanyol
Grandiós èxit de la companyía italiana d'opereta CITTA DE FIRENZE, dirigida per DANTE FORCONI.—Avuy, dilluns, a dos quarts de deu, la célebre partitura del mestre Lehar
VIUDA ALEGRE
Demà gran funció.

Sala Mercè.-Cine y Grutes
Avuy, día de moda.—Programa extraordinari.—En la «Sala Mercè» s'hi reuneix avuy la millor societat barcelonesa.
Interessants pelícoils: «Calma, señores». «Totó heredero». «Los dos hermanos». «El amor y la Patria». «La calumnia castigada». «Una broma del portero». «Los puños del director». «Los animales en su tierna edad». Primer Congreso de Higiene Escolar en las Arenas». Vistas tomadas durante el eclipse de sol, etc., etc.
GRUTES. — Espectacle sorprenent y original.—Grans reformes.—Noves atraccions.—El palau de la riallа.

DIORAMA
Avuy, dilluns, 22.
2 grandioses estrenes, 2
Genio maléfico
600 metres
El ramo de Cebollino
«Un drama en la montaña», «Artonio, fotógrafo», «Un amor de la Dubarry» y altres.

Fulla Agrícola de LA VEU

Articles doctrinals, notes tècniques, informacions comercials, cotisacions de mercats del país y extranger, noticies útils y demés d'interès pera la pagesía catalana

277

Força motriu pera usos agrícols
(en especial regos)

A Sants y a Minyons...

Dos anys enrera, quan la «Compañía Barcelonesa de Electricidad» començà a cercar nova vida pels afores de la ciutat cap a Barcelona, posant la corrent a les mans dels industrials al preu de 0'25 ptes. kwh., vaig decidirme a rellevar al meu cavall «Xato» de la penosa càrrega d'estar constantment rodant la sinia, ab l'aigua de la qual suplía la deficiencia de la mina de que'n regava l'hort d'una finca de Badalona a l'estiu, destinant dúes mojades més de secà a regadiu; comptant ab que dos cavalls elèctrichs no desdirien com el pobre «Xato» per la calor, les mosques y el molest y continuu rodar de la sinia.

Alguns amichs, propietaris de la costa llevantina y de les conques del Llobregat y del Besòs, no faltades d'aigües subterranies, me demanaven ab insistencia que escribís algún article a la «Fulla Agrícola» de LA VEU, donant compte dels resultats de la que jo'n deya calaveradeta, puix sempre havía tingut per gran calaverada el rego de terres per medi de màquines de vapor o de gasolina y fins de gas, tant rich com pobre, per ma llarga experiencia en els funests resultats que a tots havía donat, excepció feta de quan se tracta d'una gran comunitat de regants y encara com a medi supletori temporalment, puix constantment val molt més deixar les terres a secà.

La calaveradeta era veritablement tal, perque'l preu que la Companyía Barcelonesa fà pagar pera força motriu no es prou remunerador quan aqueixa força s'aplica a usos agrícols y especialment a regos. A les demés industries se'ls hi fà sobre aquest preu un descompte que arriba a un 40 %, segons el número d'hores que treballa el motor ab tota la força, cosa que no es compatible ab la industria agrícola, puix aquesta no pot fer funcionar el motor quan està destinat a la elevació d'aigües pera rego ab arreglo a cap base determinada, ni fixa, en quant al temps, puix depèn sempre d'agents enterament independents de la voluntat del pagès; com son les plujes, gelades, estat de les terres, impossibilitat de treballarles, empleantse la força devegades al rego de plantes d'infim valor y altres en major escala a plantacions de notable rendiment.

Heusaquí, donchs, còm el benefici que al major consum concedeix la «Barcelonesa de Electricidad» pera les industries en general resulta inaplicable a la industria agrícola.

Fou envà que dirigís atenta y rahonada súplica a n'aquella Companyía pera que otorgués als motors destinats a usos agrícols, y especialment a regos, la tarifa més beneficiosa. Encara es l'hora en que ni sisquera s'ha dignat proveir a ma solicitut, essent precisa la constitució d'una altra gran Companyía productora de força elèctrica titulada «Energía Eléctrica de Caatluña» pera que una y altra s'hagin ocupat, a instancies meves particulars, si be com a portaveu de molts agricultors que fundadament esperen com jo mateix que avuy havem de trobar grans beneficis per aquest medi en nostres propietats, constituint un avenç en l'agricultura de la terra y una font de riquesa que no han d'ésser les últimes en tocarne'ls resultats les mateixes empreses dedicades al suministre de força elèctrica.

La societat «Energía Eléctrica de Cataluña» me comunica, ab data de 27 de mars prop-passat, respecte a l'aplicació d'una tarifa especial de força motriu pera usos agrícols (especialment regos), que ha estudiat ab veritable interés l'assumpte, creyent poder oferir condicions ventatjoses, al mateix temps que m'invita a que passi per la Direcció de l'Empresa pera tractar directament del projecte, y haventho efectuat, no puch puntualisar encara als lectors d'aquesta «Fulla Agrícola» el preu que pensa aquella empresa fixar pera l'objecte que'ns ocupa, però puch avensarlos que's parteix de la base de 13 cèntims kvt., o sía la meitat del preu a que'l compta actualment la «Compañía Barcelonesa de Electricidad», esperant, no obsatnt, que si'l Consell d'Administració ho pensa millor, millors seràn també les condicions que oferirà a nostra classe agrícola en general.

Se parlà també, com cosa ja acordada, de facilitar electromotors a n'aquells pagesos o propietaris agrícols que no estiguin en disposició d'adquirirlos per falta de numerari, donantlos facilitats pera l'amortisació del capital esmersat en la instalació hidràulica.

La «Compañía Barcelonesa de Electricitad» continúa encara sense donar resposta a la súplica que li fou per mí dirigida en benefici de l'agricultura regional, però es de creure que no deixarà el terreny del tot lliure a sa rival y que millorarà les condicions actuals. Precís es, donchs, que obrim de bat a bat les portes de casa nostra a la «Energía Eléctrica de Cataluña», facilitant la entrada en ella de la força que ha de contribuir al millorament de nostra riquesa particular y colectiva.

Ramón M.ª DE SAGARRA SISCAR.

Al entorn de l'Assamblea dels Vinyaters

Monillage

El problema de l'adició d'aigua als mostos d'alta graduació pera que pugui elaborarse un ví capaç pera'l mercat com a ví potable y usual, por resumirse en tres punts: si pot ferse, se deu ferse y si ha de permètres que's fassi; això es, científicament, econmicament y socialment que diriem ab caràcter legal donada la sindicalisació del vinyater.

No es la polèmica lo que volem, ni fer llarga y pesada una qüestió de difícil compendre per una bona part de vinyaters y sobre la qual no està pas encara ben orientada la opinió. Un article ab unes inicials encubrintse ab el nom d'una nobilíssima entitat que no volem ni devem discutir, ens invita amablement a callar.

Ans de callar definitivament bò serà repasarlo l'alfabet de l'onología pera veure, baix el punt de vista científich, què es lo que'ns aconsellen els veritables enòlochs.

Els itabans, que tanta semblantsa tenen ab nosaltres, enològicament parlant, exposen molt clar el seu parer. Entre altres citarem:

L'O. Ottavi en el seu tractat d'enología diu al parlar d'altes graduacions en els mostos «que en determinades circunstancies, convé afegir una mica de aigua al most pera que la fermentació sia regular y completa».

F. Ravizza en el seu tractat «Come si fabbrica il buon vino», declara plenament la necessitat d'afegir aigua en aquells mostos.

N. Maltesse, anant ja més endavant, té una obreta dedicada exclusivament an això, titulada «Correzione dei mosti zuccherini mediante aggiunta di acqua».

Els francesos ne parlen més per sobre perque apenes senten aquesta necessitat, ja que'ls seus vins son, en general, d'escassa graduació. Això fa que tingui més valor lo que ells ensenyen. Entre altres bò serà citar a E. Viard en la seva obra «Traité general de la vigne et des vins», diu: «Hi hà casos en que'l most resulta tan carregat de sucre que la fermentació queda incompleta, y allavors s'originen fermentacions secundaries que el malmenten. Es, per lo tant, precís afegir aigua als mostos, y aquesta operació no pot ésser prohibida».

F. Cazalis en el seu «L'art de faire le vin». Al parlar de l'adició d'aigua en aquests mostos diu: «L'aigua afavoreix, en efecte, la fermentació dels mostos molt ensucrats que, sense aquesta adició, no hauríen pogut transformar tota la glucosa en alcohol». Y acte seguit posa tot un capítol a favor del monillage.

Dugast en la seva modernissima y important obra «La vinification dans les pays chands», després d'haver disertat admirablement y rebuscat tota la ciencia als 16º s'entrega impotent, manifestant que d'aquí no passa.

G. Jaquemin que es qui ha remogut y remou tot el mon científich ab les seves llevadures, en l'obra «Les fermentations racionelles», diu: «En regions calentes, com el Midi, Algeria, Espanya, Italia, etc., que hi hà ocasions que'ls mostos tenen gran quantitat de sucre, la fermentació s'efectua ab gran dificultat, perque'l sucre a fortes dosis obra com a antisèptich. Quan d'un most aixis molt rich en sucre vol obtenirse un vi de mitjana qualitat, convindrà disminuir la proporció de sucre contingut en el most. Es evident, continúa, que en principi no som partidaris de l'adició d'aigua, però en aquests casos, no sols ho admetem, sinó que ho aconsellem». Després de corretgida l'acidesa, de tenir cuidado en les temperatures y de donar al most una grossa quantitat de llevadura seleccionada, confessa que's veu incapas d'elaborar y té com a màxim sense aigua adicionada, a un most de 15º.

Es per demés continuar una llista que fóra interminable. Aquestes son les enormitats, aquestes les nostres falses ensenyances. ¿Y es posarà en evidencia cayent en el ridícol lo que estigui de conformitat ab aquesta ciencia?

Si tan clar es científicament, no hi hà dubte que econòmicament ho serà més encara. El pagès d'aquesta part del Penadès troba aquest any dificultats molt grosses per tirar el seu ví al comerç y fa vendes ruinoses després d'haver perdut molta riquesa en l'elaboració. En honor del vinyater no va fer el monillage, acte noble en extrem que retrata la seva fè ab l'Unió, y avuy cap fot ha de sentir les burles del despreocupat y buscar que li deixi diner pera conreuar la terra, ja que no pot vendre els seus productes.

La tercera part del problema, sobre si l'Unió deu procurar que tingui efectes legals l'adició d'aigua als mostos, això no'ns pertany, exposada aquesta necessitat, enteniments prou clars, tè l'Unió, y no li faltaràn medis pera resoldre, y els pobles tindràn prou llibertat pera acceptar o rebutjar la solució que's dongui sobre'ls seus interessos.

La caritat, y rès més que la caritat al reconèixer un perill sobre'ls fruits precisament del pagès més necessitat, m'ha fet escriure, y crechi que, ni aquella ni aquests, mereixen la rèplica irònica, y repuntada que no es la que acosta els pobles sinó la que'ls allunya y enverina.

J. M. ROVIRA JANÉ.

Llorenç del Penadès.

Afirmacions

Sobre lo que s'ha escrit en la «Fulla Agrícola» de LA VEU respecte la conducta observada pel Consell Regional y per la presidencia directora dels debats, com a representant de Falset, sigui'm permès emetre la meva humil opinió, dient que fou correctíssima.

Va ésser molt de doldre, això sí, que l'opinió del senyor Raventós, continguda en l'esmena per ell presentada a l'Assamblea no trobés un sol representant que la defensés, al invitar la presidencia als representants a defensarla.

D'aquesta falta comesa per omissió pels que hi combregaven, no deuría culparsen a la presidencia.

Respecte de la declaració de cullita, l'exemple del mitgdia de França es indiscutible en el fons de la qüestió; serà discutible en tot cas respecte de la forma y de l'intervenció de l'Estat.

Respecte de les guíes y vendes y paperets a que's referia el senyor Raventós en son ben escrit article de la «Fulla Agrícola», els que tenim facines, y que ell cita com a testimonis de calitat, hem de confessar que'ls colors ab que ho pintava no reflexen, ni de bon tros, la realitat.

Finalment, sobre si's pot encapsalar ví ab alcofoll y si's pot rebaixar el ví ab aigua, la meva humil opinió es com segueix.

El vinyater, dels rahims de la seva cullita té'l dret de ferne lo que vulgui. Son ben seus y està obligat a treuren el millor partit possible. Al meu pobre entendre, si elabora ví, pot reduir l'aigua per la destilació, convertint un tant per cent en alcofoll y aumentar el grau alcofòllich. Pot reduirla fent calabre y aumentar aixís el mateix grau. Pot posar raims a aixugar y també aixís aumentarlo. Y a l'inversa, si les exigencies del mercat o del consum son d'una graduació determinada, y els seus raims, per lo concentrat del seu most, presumeix que li han de donar feta la fermentació, una graduació superior, pot y deu prevenirse ab adició d'aigua al most, pera que la graduació resulti la desitjada.

V. ESTREM.

Falset.

Banch Nacional Agrari

Acte agrícol a Terrassa

El prestigi que merescudament té don Joseph Zulueta entre'ls agricultors, se posà ben bé de manifest ab la grandiosa concorrencia que omplía de gom a gom la sala d'actes de l'Agrupació Regionalista d'aquella ciutat y entre la qual, si bé hi abundava l'element agricol, l'element comercial, banquer o industrial hi estaven molt ben representats. Aixís mateix hi concorregueren representacions de les autoritats, el diputat a Corts don Alfons Sala, el diputat provincial don Francisco Alegret, els regidors senyors Parellada y Purull, delegacions del Sindicat d'Agricultors, del Gremi d'Agricultors y d'un sens fí de societats de Terrassa y del seu districte. Ademés justificaren sa ausencia, planyentsen molt, els diputats provincials don Joan Barata y don Manuel Folguera.

Ademés del senyor Zulueta, vingueren pera pendre part en la conversa pública don Jaume Cussó y don Joan Miquel y Cuscó.

L'acte va començar ab un breu parlament del president de l'Agrupació senyor Vidal, en el qual va manifestar que, havent la Junta d'aquesta societat acordat donar una serie de conferencies sobre temes d'actualitats y desitjant que la primera fos la del tema que'ns ocupa, no's va haver de fer més que una petita indicació al senyor Zulueta, pera que aquest, ab aquell interès que posa en totes aquelles qüestions que contribueixen al desenrotllo de la riquesa del país y al bé de tothom, hi accedís noblement ab la sola condició de, no donar en aquest acte aquell encarcarament propi d'una conferencia, y sí aquella forma democràtica, planera, de una conversa pública.

La presentació del senyor Zulueta—digué—no vos l'haig pas de fer; tots el coneixeu, tots sabeu l'entusiasme ab que ha tractat sempre, en tota sa ampla esfera d'acció, tota mena de qüestions econòmiques, principalment les que interessen a l'agricultura; per tant, crech que no haig de dirvos més que aquí'l teniu: escolteulo y seguiulo.

Les primeres paraules del senyor Zulueta foren d'agraiment per l'invitació que havía rebut pera celebrar aquest acte que li permetía parlar d'un projecte de lley que fora l'origen de la veritable regeneració espanyola, precisament en una ciutat industrial y en una ciutat quasi única a Espanya en la que molts de sos fabricants son agricultors y molts dels obrers agricultors estàn completament compenetrats ab la vida moderna industrial.

Seguidament, y abans d'entrar en materia, ens va donar una noticia que va impresionarnos fondament, per la que feya pública manifestació d'agraiment.

Dilluns prop-passat, dia 8 del corrent, va anar a Venta de Baños, invitat per la «Agrupación de Labradores del Valle de Cerrato», per la grandiosa festa que varen celebrar ab motiu de colocarse la primera pedra d'un gran edifici que construirà aquella Agrupació de pagesos de 14 pobles, pera amagatzemar tota mena de productes agrícols de la comunitat, y va veures agradablement sorprès quan, al baixar del tren, fou rebut per una gentada extraordinaria al crit de «¡Viva Cataluña!», rebent durant lo restant de la seva estada en aquella encontrada, pobra sí, però verge y no resignada a morir d'inercia, encara que, abandonada de l'acció tutelar dels poders públichs, un sens fí de mostres d'afecte y consideració de que ell ne feya gracia a la nostra benvolguda Catalunya. En l'exordi del discurs que allí va ferhi, va remarcar ben bé'l gran amor que porta a Catalunya, y lluny de que això els despertés recels y suspicacies, va tenir ocasió de compendre els sentiments fondament regionalistes que animaven a les gents d'aquella vall, pura de raça y d'intencions, y l'amor y simpatía que senten per Catalunya.

Després explicà magistralment el fonament del Banch Agrari, la seva constitució, el seu funcionament, algunes de les seves infinites aplicacions, les garanties que pot oferir al capitalista, utilitat que'n treurà el pagès propietari, vantatges pels aparcers y obrers pagesos, etc., etc., una serie de datos, molts dels quals estàn explicats en un folletó publicat per la Federació A. C.-B., però tots ells tan interessants que portaren a tothom la creença de que no s'ha portat may al Parlament espanyol un assumpte de tanta trascendencia econòmica y fins social com el del Banch Nacional Agrari.

Aixís mateix ens va contar l'oposició que havía despertat, que ha sigut formidable, y, en alguns casos, poch correcta, y la maniobra de que alguns, a fí d'empetitir aquest projecte, volíen atribuirli un personalisme que no existía. Precisament aquest projecte, nascut al Congrés de la Federació Catalana-Balear celebrat a Tarragona fa quatre anys, va ser en gran part estudiat y redactat per ell y per una ponencia nomenada al efecte entre la que hi figurava don Jaume Cussó, y després la esmentada Federació Catalana-Balear va fersel seu, y avuy el senyor Zulueta y els demés companys, treballen pera convertirlo en realitat, no en nom propi, sinó en el de la dita Federació.

Va comparar la novetat del mecanisme del Banch, que no es novetat,—digué—ab la novetat del mecanisme d'un automòvil. Pregunteu a un chauffeur-mecànich que hi hà allí de nou, y vos dirà que no hi hà rès de particular, però que, ab el conjunt d'una porció de mecanismes ja existents en altres maquines convenientment acoblats, s'ha obtingut aquest vehícol modern que marxa a velocitats no concebudes anys enrera.

Després de moltes altres consideracions instà novament al públich a pendre part en la conversa, y en efecte, n'hi prengueren, ademés del propi senyor Zulueta, y dels senyors Cussó y Miquel y Cuscó, els senyors Nualart, Purull, Cruells y Colomer, donant això ocasió d'explicar molt clarament una pila de punts que foren en gran manera els que decidiren a entusiasmar tota la concorrencia d'una manera favorable al projecte de dit Banch.

Parlà després el diputat a Corts del districte don Alfons Sala, que estigué molt oportú y molt encertat en els conceptes que exposà, y oferí prestar tota la seva cooperació y el seu esforç pera que arribi a ser lley aquest projecte.

Va parlar novament el regidor senyor Furull, obrer del Gremi d'Agricultors, agraint les respostes que havía donat a la seva pregunta de lo que pot esperarne l'humil obrer pagès, que no té rès per perdre, y'n feu una altra sobre un tema diferent del que'ns ocupa. Demanava, en nom de molts parcers, que'l senyor Zulueta exposés el seu autorisat criteri sobre l'eficacia dels coëts contra les pedregades, a lo que contestà el senyor Zulueta que, si bé no son sempre eficaços, pel sol fet de que son útils en gairebé la meitat de les vegades que s'usen, valen molt la pena d'instalarse, citant casos concrets de comarques en que, d'ençà que funcionen s'han lliurat de moltes pedregades. Lo que passa molts cops es que, degut a l'impetuositat del temporal y a la força del vent, la pedra cau a la esbiaxada, y com que'l coët sols influeix en el zènit del que'l dispara, moltes voltes passa que'l voluntariós que procura desfer la boira ab el coët, evita la pedregada que rebría una altra vinya y ell web la que li vé desde una altra finca hont no's cuiden de disparar; de lo que se'n dedueix la necessitat d'una acció comú de tots els pagesos de cada encontrada, repartint els canons en llochs estratègichs y ab tendencia a atacar pels cantons d'ahont solen procedir més freqüentment les tempestes. A n'aquesta acció hi han d'ajudar molt els ajuntaments dels pobles, ja que, si hi hà bones cullites, tots ne participen.

Aixís mateix, fentse ressò de lo manifestat pel senyor Miquel y Cuscó de la suma conveniencia de fusionarse les dues entitats agrícoles que existeixen a Terrassa, demostrà les immenses ventatges que'n treurien d'una unió ben consolidada.

Finalment el senyor president, després de donar les gracies als senyors Zulueta Cussó, Miquel y Cuscó y Alfons Sala y a tothom en general per la cooperació prestada en tan important acte, proposà enviar un telegrama d'agraiment, felicitació y encoratjament als nobles agricultors del Valle de Cerrato; un altre telegrama al senyor president del Consell de ministres pregantli, en nom de la multitut allí congregada, que's fassi seu tan generós projecte y'l sometí aviat a l'aprovació de les Corts, y, finalment, una comunicació a la Federació Agrícola Catalana-Balear, felicitantla per patrocinar aquest beneficiós projecte de lley. Un aplaudiment unànim serví pera aprovar lo proposat pel president y pera donar l'acte per acabat.

Finalisada la conferencia, s'obsequià al Hotel Pompidor ab un dinar íntim als senyors Zulueta y acompanyants, després del qual aquests senyors anaren a fer varies visites, essent despedits per nombrosos vehins y representacions, quedant tots excelentment impresionats del acte.

La Càtedra Pere Grau

a Pineda

El dia 14 del mes actual don Rafel Mir y Deàs donà una lliçó de Viticultura en el Sindicat Agrícol del anomenat poble.

Al dematí, acompanyat del president y varis socis del Sindicat, recorregueren diferentes vinyes del terme, fentse carrech del terrer, varietats y treballs que se'ls prodiguen.

A la tarda, en l'espayós saló del Sindicat, s'hi donà la lliçó, ab una assistencia nombrosa, que omplía per complet el local.

Abans de parlar el professor de la Càtedra, l'ilustrat president del Sindicat don Joan Llorens tingué paraules d'elogi pel fundador y sostenidors de l'Institució d'ensenyança agrària catalana, que foren força aplaudides, y presentà als oyents al senyor Mir.

Aquest, en el seu parlament, va fer notar com les vinyes d'aquell poble podrien aumentar notablement sos productes, fent que, a les pràctiques fins ara seguides, s'hi afegissin les que per tot arreu han deixat provades les seves ventatges, y a tal objecte senyalà la gran influencia que per la vida y vigor dels ceps hi exerceixen les fortes roturacions al fer les plantades, les que tenen les esmejencades y l'influencia de les adobades.

Recomanà les vallegades en les carreres dels ceps; l'enterrament de brosses, mates y herbes pera adobar econòmica y eficaçment, y l'importancia que té l'observar en la època de la cullita els ceps fructifers pera sols treuren aixarts al fer les empeltades, reproduintse aixís únicament les plantes que llevin.

Acabà senyalant les millors pràctiques pera combatre les malaltíes degudes a les invasions d'insectes y al desenrotllo de criptògames, donant fórmules pera usarles y pera prepararles, rebent molts aplaudiments y felicitacions al final de la lliçó.

Tant el senyor Mir, com alguns agricultors que l'acompanyaven en sa excursió a Pineda tornaren d'aquella simpàtica població sumament satisfets y molt agraits a les atencions que allí reberen, en especial de la distingida familia Llorens a la que queden altament reconeguts.

Adobs

Per la pràctica, una vegada més, hem de confirmar les grans ventatges que pera la nostra agricultura ha de reportar el sistema Solari. La anticipació de adobs minerals en les lleguminoses y l'alternativa d'aquestes ab els cereals es de tanta trascendencia, que'l dia que les comarques agrícoles d'Espanya ho apliquin, donaràn les terres, ab el mateix treball, una tercera part, per no dir la meitat més, que no donen en cas contrari. Veritat es que les finques agrícoles de molt poca extensió o allí hont les terres laborables estàn dividides en parcers y arrendataris, no es possible ab tanta facilitat aplicar dita alternativa, però en cambi sempre's poden adobar les llegums ab els adobs químichs d'escories, potasses o superfosfats ben preparats; y dich ben preparats, perque, desgraciadament, hi hà cases que encara tenen molt que desitjar en quant a la preparació ben feta d'aquest producte; resultant, de dita mala preparació, que un y dos anys hem tingut, els que'ls hem aplicat aixís, un excés de vegetació, però quedant en lo successiu, ab una vegetació y cullita migrades, lo qual fa creure als pagesos que'ls superfosfats esquilmen les terres en lloch de beneficiarles; y escarmentats alguns, s'han fet més refractaris al empleu d'adobs, acabant per no usarlos. Per això avuy molts empleen preferentment les escories Thomas als superfosfats.

Les escories, si bé son de descomposició més lenta que'ls darrers, aplicades del 15 % en amunt, a rahó de 200 kilos per vessana al menys, donen un resultat sorprenent, afeginthi per vessana de 40 a 45 kilos de potassa; això per les lleguminoses; al mateix temps, es molta la diferencia de preu de les escories, comparades ab els superfosfats.

Tothom sab la procedencia y composició de les escories Thomas o fosfatades, aixís anomenades a causa del procediment que emplearen els enginyers Thomas y Gilchrist pera la seva obtenció. Provenen de la defosforisació, o sigui, de les operacions efectuades en la fabricació del acer. Contenen del 14 al 20 per 100 d'àcit fosfòrich, segons la seva procedencia; del 45 al 55 de cals en part lliure y molt assimilable; ademés, porten silice, magnesia, òxit de ferro y manganès.

El bon resultat de les escories es indiscutible, tractantse de terres que no tinguin àcit fosfòrcib, que son gairebé totes, y en els terrenys silicichs y en els argilosos que no tinguin cals y en els que abundin les materies orgàniques, com d'avinguda o d'aluvió, hi produeixen millors efectes que en altres terrenys.

També donen resultats sorprenents en els conreus de plantes de molta duració, com auserda, trèbols, trepadella y prats permanents o temporals.

Pera que'ls agricultors no puguin ésser enganyats en la obtenció de dit producte, també avuy força falsificat, per son excés de demanadissa, donarem algunes indicacions pera poderse més o menys regir.

Han de ser absolutament pures, no contenint, per lo tant, cap materia extranya, com fosfats minerals y d'alumini, ab els quals se sol falsificar; que siguin molt fines perque, quant més fines son, més es sa eficacia; han de ser molt riques en àcit fosfòrich perque casualment es l'element essencial que determina'l seu valor, no convenint que'ls agricultors usin les escories a menys de un 15 % d'àcit fosfòrich.

Abans de llaurar o fangar el terreny, y abans de sembrar les llegums, es quan s'han d'escampar les escories y potassa, quedant aixís a la fondaria necessaria per ser més assimilades per les plantes.

Narcís VILASECA.

Massanas.

Les Cambres Agrícoles d'Espanya

La publicació de la Direcció General d'Agricultura, «Hojas Divulgadoras», en el primer número d'aquest mes inserta un article dedicat a les Cambres Agrícoles d'Espanya, posant una llista d'aquestes entitats segons la qual resulta que n'hi hà cent, haventnhi a Catalunya la quarta part, o sía 11 a Barcelona, 3 a Girona, 3 a Lleida y 8 a Tarragona.

Les Cambres Agrícoles, regides per R. D. de 14 de novembre de 1890, vingueren a ser les precursores, en ordre a la evolució del ideal d'associació agrícola dels actuals Sindicats Agrícols; uns y altres organismes tenen els mateixos enemichs, o sien els Governs y l'Administració, de tal manera, que es lletra morta la llegislació que'ls regula en tot lo que positivament els pot ser ventatjós, especialment per lo que's refereix als Sindicats, perque a les Cambres, la major part de lo que'ls dóna el R. D. de referencia, té més d'aparatós que de pràcticament ventatjós.

Aixís ha sigut que, sense que volguem dir que algunes associacions agrícoles constituides com a Cambra Agrícola no tinguin una vida exhuberant, es lo cert que aquesta forma de constitució se considera ja quelcom antiquada, perque la última paraula de la forma de societats agrícoles, està en la Lley de Sindicats, encara que, repetim, de fet la lley no està en vigor per la malavolensa que per aquestes associacions senten els poders públichs.

Per això ens sorprenen unes consideracions que's llegeixen en el mentat article de «Hojas Divulgadoras», que anem a transcriure a títol d'informació y en el qual se posa com ideal d'associació agrícola, la Cambra, no el Sindicat:

«Su número, y los resultados que en la práctica van dando, merecen elogios en su mayoría y permiten tener esperanzas muy fundadas de que han de contribuir en gran medida al progreso de nuestras clases labradoras.

No todas las existentes realizan igual labor, y preciso es declarar, deseando que en nuestras palabras vean una recomendación y un estímulo, que pudieran hacer más en la esfera propia de su cometido; pero no es poco lo que en general han alcanzado, si se atiende á los escasos recursos económicos con que cuentan, y teniendo, como tienen, carácter oficial, y persiguiendo como objeto el estudio de todas las cuestiones agrícolas, de esperar es que, al igual que á las Cámaras de Comercio, se les concedan los recursos necesarios para el fomento y desarrollo de las funciones y servicios que les están encomendados.

La lista que va al final de esta «Hoja» demuestra que el país va respondiendo a la necesidad de la asociación para el desenvolvimiento de los grandes fines de la agricultura; pero aun habiéndose hecho algo en este sentido, en rigor estamos en el comienzo del camino que hay que recorrer para que el país, concurriendo en acción común á la obra del Estado, determine las resultantes que hay derecho a esperar. En estas asociaciones siempre que se inspiren en un gran amor hacia los trascendentales fines que están llamadas á desenvolver y en el altruismo de sus elementos directores, está la base para llegar á resolver los grandes problemas del crédito agrario, la transformación de cultivos que en el orden social y en el económico integran la vida rural.»

MOTORS A GASOLINA "GARDNER"
Tipus desde mitg cavall, propis per sa gran simplicitat y robustesa pera regar y treballs agrícols
BADÍA Y MAÑÉ, S. en C. - Trafalgar, 11 (Barcelona)

Conilller Model
dedicat exclusivament a la cría del conill
Gegant de Flandes
Parella de 3 mesos y pès 4 y mitg kilos, 12 pessetes
Franch d'embalatge y raccionats convenientment segons el viatge. Pera exemplars de més edat y pès, demáninse preus.
Joan Bta. Cuní, avicultor. - La Bisbal, Monells (Provincia de Girona)

Adobs Espinás
Ramblà Centre, 37. — Fábrica a Sants

CRONICA

El temps.—Ha plogut, ha nevat, ha pedregat, ha bufat fort el vent.... De tots aquests accidents ens queda la part dolenta, de la bona gaire bé no n'hem sentit els efectes.

La neu posada a les montanyes, no ha fet cap favor als conreus de les planes assotats en alguns punts per vent y pedra; en cambi, l'aigua fecondanta, la pluja pausada y seguida que havía de tornar la vida a lo que's mor, ha sigut escassa, sols pera allargar la vida alguns dies a lo que sobreviu. En algunes parroquies s'han suspés les pregaries, mes en la major part se consideren del tot necessaries, perque'ls caudals d'aigua, lluny de revenir, segueixen mimvant oferintse la visió d'un estiu desolador.

—

La sequedat a Llevant.—A les regions de Valencia y Murcia fà estragos la sequedat, segons sembla. Encara que en algun punt hi hà plogut, tot lo més que s'ha conseguit, es aplaçar la mort total dels conreus y arbres per alguns dies.

A la Vall d'Albaida se diu que s'hi passa fam, perque als horrors de la sequedat, s'hi ha d'afegir la pérdua de les vinyes per la filoxera; aixís per exemple, en una carta fetxada a Palomar, se diu que en la comarca, l'any passat, ab regular cullita, se feren 40.000 hectòlitres de ví, quan abans de la filoxera se'n feyen 500.000.

Els caps plantats de nou han mort per la sequedat; en els punts ahont no's necessiten l'aigua per beure, la transporten a grans distancies pera salvar les oliveres.

En alguns pobles, més de la tercera part dels treballadors han emigrat.

Els organismes agrícols de la provincia d'Alacant s'han posat d'acort pera demanar al Govern condonació per un any de la contribució y la realisació per part del Govern de varies obres públiques.

—

«Comunidades de labradores».—La Comissió de sindicats rurals y Federació agraria de Llevant, acompanyada dels senadors y diputats de la regió, ha visitat al ministre de Fomento al objecte de demanar que's retorni an els jurats de les «Comunidades de labradores» les atribucions pera castigar y entendre en els delictes contra la propietat, que'ls hi concedia la lley de sindicats, y que queden anulades pel Decret dictat en febrer darrer.

—

Fires de Lleida.—Entre'ls actes que se celebraràn a Lleida ab motiu de les fires y festes del mág vinent, s'hi compta la fira de bestiar vacún y llanar que ha de inaugurarse'l 13, y la celebració, el mateix dia a la tarda, de la festa del peix, tirantse truites al riu pels noys y noyes de les escoles.

—

Consell de Foment de Tarragona.—En la darrera reunió d'aquest Consell s'han près, entre altres, varies disposicions ab referencia a plagues del ametller y del oliver.

També s'ha tractat d'alguns detalls del transport de bestiar y del vinent Congrés Nacional de Viticultura, aprovantse una circular del president del Consell encaminada a fomentar la concurrencia al Congrés en qüestió.

—

De Iviça.—L'alcalde de la ciutat ha convocat una reunió de totes les comissions del Congrés al abjecte de tractar principalment de les festes a organisar ab motiu de dita solemnitat.

—S'ha constituit una Delegació de la Societat Protectora d'animals y plantes de Catalunya.

—

Partit agrari. — La Cambra agrícola de Carrión de los Condes, ha acordat reproduir un manifest que al país agrari va dirigir en altra ocasió.

La finalitat d'aquest document es unir a tots els pagesos y formar ab ells un partit agrari.

El programa té quatre punts: programa agrícol, reformes administratives, reformes judicials y qüestió social.

Figuren, entre altres pretensions, la revisió de tarifes ferroviaries, reforma hipotecaria, foment del arbrat, autonomia municipal, justicia gratuita, y en la qüestió social, «mantenir nostres relacions ab la Santa Seu, acceptant les doctrines de la Iglesia, pera arranjar els conflictes del proletariat etc.» etc.

Mercat de Barcelona

Preus corrents al engrós, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reyals de Comers de la Plassa de Barcelona.

Grans y farines

(Sense drets de consums.)

Blats				
Candeal Castella	de 27'72	a 24'41	100 kilos	
Azimo Eupatoria	» '	a '	»	
Aragó	» 28'18	a 32'72	»	
» Mont.	» '	a '	»	
Urgell	» 26'58	a 26'81	»	
Navarra	» 26'36	a 29'99	»	
Blanquet	» 27'27	a 27'95	»	
Comarca	» '	a '	»	
Duro Andalusia	» '	a '	»	
Yeski	» '	a '	»	
Berdianskxa	» 39'99	a '	»	
Farines				
Extra blanca n.º 1.	de 34'85	a 36'65	100 kilos	
Superfina id. n.º 2.	» 33'05	a 33'65	»	
Números 3	» 31'25	a 32'45	»	
Números 4	» 23'33	a 25'	»	
Segones	» 20'83	a 21'66	»	
Terceres	» 16'66	a 18'33	»	
Quartes	» 15'83	a 17'08	»	
Extra forsa n.º 1	» 46'87	a 52'88	»	
Superfina forsa 2	» 43'26	a 45'67	»	
Números 3	» 34'85	a 36'95	»	
Números 4	» 20'41	a 21'66	»	
Segones	» 20'	a 20'83	»	
Terceres	» 16'66	a 17'50	»	
Quartes	» 13'33	a 14'16	»	
Arrós Valencia bomba	63'	a 71'	»	
» Amonqueli	53'	a 57'	»	
Garrofes				
Vinaroz	» 17'55	a 17'85	100 kilos	
Idem rojes	» 16'66	a 16'96	»	
Ibissa	» 15'47	a '	»	
Mallorca	» 61'07	a '	»	
Chipre	» '	a '	»	
Gandia	» '	a '	»	
Tarragona	» '	a '	»	
Valencia roja	» 16'07	a '	»	
Despulles				
Segó	» 3'214	a 3'392	100 litres	
Segonet	» 3'571	a 3'750	»	
Prims	» 3'928	a 4'107	»	
Civada				
Comarca	» '	a '	100 kilos	
Extremadura	» 20'75	a 21'	»	
Extranjera roja	» '	a '	»	
Cartajena roja	» 19'	a 19'50	»	
Andalusia	» 18'50	a 18'75	»	
Ordi				
Andalusia	» '	a '	100 kilos	
Urgell	» 18'75	a 20'	»	
Aragó	» '	a '	»	
Comarca	» 20'	a 20'50	»	
Faves				
Extremadura	» 22'25	a 22'50	100 kilos	
Valencianes	» '	a '	»	
Comarca	» '	a '	»	
Smyrna	» '	a '	»	
Mahó	» '	a '	»	
Favons				
Xerès	» 23'50	a 24'	100 kilos	
Sevilla	» 23'	a 23'50	»	
Castelló	» '	a '	»	
Blatdemoro				
Plata	» 25'50	a 26'	100 kilos	
Danubi	» 25'	a 25'50	»	
Cincuantini	» 24'50	a 25'	»	
Sevilla	» 25'50	a 26'	»	
Berdianska	» 25'	a 25'50	»	
Mill				
Extranger	» 24'50	a 25'	100 kilos	
Comarca	» '	a '	»	
Herps				
Pais	» 21'	a 21'50	100 kilos	
Xipre	» '	a '	»	
Llevor de nap	» 50'	a '	»	
Llinassa	» '	a '	»	
Fajoj del pais	» '	a '	»	

Fruites del pais

(Informació de la casa Miguel Valls y Salvadó)

Alls cappares, de 00'00 a 00'00 pessetes la dotzena de forchs.—Idem idem corrents país, de 00 a 0 idem.—Idem idem primera de 00 a 00'0 id.—Idem segona, de 00'00 a 00'00 id. id.

Ametlles ab closca forta, de 65 a 70'00 pts. els 100 kilos.—Id. mollar, de 155 a 165'00 els 100 kilos.—Id. Esperansa, primera, de 290 a 294'00 els 100 kilos.—Idem idem, segona, de 285'0 a 290'00 id.—Idem Llargueta, de 315'00 a 320'00 idem.—Idem Mallorca, escullida, de 285'00 a 290'00 idem.—Id. id., corrent de 280'00 a 281'00 id.

Arrós Monkili, de 59'00 a 60'00 pessetes els 100 kilos.—Idem Bomba, de 61'00 a 70'00 idem.

Avellanes culliter, de 97 a 98'00 ptes. els 100 kilos.—Idem garvellades, de 98'00 a 99'00 id.—Idem negreta, de 100 a 110'00 id. id.—Idem en grá 1.ª, de 190 a 195'00 ptes. els 100 kilos.—Idem en grá 2.ª, de 185 a 190'00 idem idem.

Besses Benicarló, 16'00 a 17'00 quartera.—Idem Navarra, de 17'00 a 18'00 id.

Blatdemoro Cincuantini, 24'00 a 27'00 ptes. els 100 kilos—Idem Plata, de 24'00 a 25'00 id. idem.

Cacahuets pelats, de 61 a 62 pessetes els 100 kilos.—Idem de tres y quatre grans, «blanch», de 58 a 60'00 id.—Idem de dos grans, «blanch», de 46 a 48'00 idem.—Idem de dos grans, roig, 44 a 45 idem.

Dátils, de 50' a 55'00 pessetes els 100 kilos.

Escayola Mazagán, 37'00 a 38'00 pts. els 100 kilos.—Idem Sevilla, de 38'00 a 39' idem.

Fasolets pais, de 65'00 a 70'00 pessetes els 100 kilos.—Idem extrangers, de 55 a 60'00 idem.

Figues Fraga, de 5'50 a 6'00 pessetes els 10 kilos.—Idem Mallorca, de 00'00 a 00'00 id.—Idem negres, 20 a 22'00 ptes. els 100 kilos.

Llevor de cánem, de 35 a 36' pessetes els 100 kilos.

Llentiés pais, de 52 a 55'00 pessetes els 100 kilos.

Monjetes coco-roses extrangeres, de 46'00 a 48'00 ptes. els 100 kilos.—Idem id. del país, de 54'00 a 55' idem.—Id. llingots, de 0' a 00 id.—Idem Mallorca, de 51'00 a 53'00 idem.—Idem perles extrangeres, de 44 a 45' id.—Idem Finet Castelló, de 50 a 51'00 idem.—Id. pais, de 00 a 00 idem.—Idem Valencia, de 49' a 50 idem.—Id. Monkelines, 52 a 00.

Nous, de 48 a 60 pessetes els 100 kilos.

Prunes imperial Málaga de 15 a 17 pts. els 10 kilos.—Idem. imperial, a 00'00 id.—Idem sur-choix, a ' id.—Idem choix, a 00'00.—Idem corrents, de 7'00 a 8'00 caixa 10 kilos.

Panses, nou rahims, extra, de 7'50 a 8'00 ptes. els 10 kilos.—Idem. idem corrents, de 6'00 a 7'00 id. id.—Id. planes, de 7'00 a 7'50 idem id.—Idem id. grá 1.ª Málaga, 7'50 a 8'00 idem idem.—Idem id. 2.ª Málaga, 00' a 000'0 idem idem.—Idem idem Denia, de 00'0 a 00'00 idem idem.

Pebre vermell, de 108 a 140'0 ptes. els 100 kilos.

Pinyons, de país 195 a 000 pessetes els 100 kilos.—Castelló, 210 id.

Cigrons Alfarnates, de 58 a 80 pessetes els 100 kilos.—Idem Xerés, de 57'00 a 85 idem.—Id. Mazagán, n.º 28, de 00 a 00'00 idem.—Idem Mazagán, núm. 20, de 45'00 a 47'00 idem.—Idem México, de 85' a 110 idem.—Idem Saúch, de 90 a 137'00 idem.

Tramusos, de 21'00 a 22'00 pessetes els 100 kilos.

Xufes garvellades, de 60'00 a 70 pessetes els 100 kilos.—Idem culliter, de 50 a 60'00 idem.

Comins, de 83 a 87.—Anis en grá, de 75 a 80.

Cánems

(Informació de la casa Jaume Martí y Calvell.)

No hi ha res a afegir a lo dit la setmana passada.

Cánem Vallés, bregat ab máquina, classe, primera, de 115 a 120 ptes. 100 kilos.

» » » segona, de 000 a 000.

Cánem Vallés bregat pagés, de 100 a 105 pessetes.

Canal Ofici d'Oriola, 1.ª núm. 5, 168; idem 2.ª núm. 6, 166; idem 3.ª núm. 7, 164.

Cánem Oriental en rama, 1.ª, de 105 a 000 id.

Oriental en rama, extra, 112'50.

Canal de Balaguer, 155 a 160 id.

Cánem de Balaguer bregat de pagés, de 000 0 id. Idem ab máquina, de 105 a 000'0 id.

D'Italia:

Bolonia, natural, de 000 a 100 id.

Bolonia, classificat, de 000 a 000 id.

Ferrara, natural, de 000 a 000 id.

Ferrara, classificat, de 000 a 000 id.

Pentinats de Nápols, *spontitos*, de 160 a 170 id.

Preus de magatzem per 000 kgs.

Preus convencionals.

Adobs

(Informació de la casa J. Espinás, S. en C.)

Superfosfat de cals mineral, 18[20 °[, ácit fosfórich soluble, pessetes 9'50 els 100 kilos.

Superfosfat de cals mineral, 16[18, ácit fosfórich soluble, 8'80.

Superfosfat de cals mineral, 15[17 °[, ácit fosfórich soluble, 8'25.

Superfosfat de cals mineral, 13[15 °[, ácit fosfórich soluble, 7'55.

Escories Thomas, 15[16 °[, ácit fosfórich total, 8'25.

Nitrat de sosa, 15[16 °[, ázoe, 32'50.

Sulfat amonich, 20[21 °[, ázoe, 44'50.

Clorur de potassa, 80[85 °[, equivalent a 51[53 °[, de potassa pura, 27'00.

Sulfat de potassa, 90[92 °[, equivalent a 50[51 °[, de potassa pura, 30'50.

Kainita en pols, 8'25.

Sulfat de ferro en pols, 7'50.

Superfosfat d'os del 1 al 2 °[, ázoe y 18[20 °[, ácit fosfórich, 12'50.

Superfosfat orgánich 3[4 °[, ázoe y 12[14 °[, fosfats, 12'50.

Materia orgánica córnea natural, 13[14 °[, ázoe y 5[6 °[, ácit fosfórich, 27'00.

Materia orgánica animal, 19[20 °[, ázoe, 30.

Farina d'ossos, 2[3 °[, ázoe y 46[50 fosfats, 13.

Polvo cúprich, 73[75 °[, sulfat de coure, 80.

Preu de pessetes els 100 kilos.

Patates

(Informació de la casa Lluis Matutano)

Bufé	15'65 a '	100 ks.
Nova Motril	17'50 a 21'50	»
Id. Almeria	20'00 a '	»
Rodona groga	15'65 a '	»
Rodona bolado	' a '	»
Bolado	17'50 a '	»
» Málaga	' a '	»
» Barcelona y voltants	' a '	»
»	' a '	»

Patates de sembra

Bufé blanch (rassa alta)	a '	100 kilos.
Bufe Cerdanya	a '	»
Bolado Navarra	a '	»
» Francés	a '	»
» Vich	a '	»
Early-rose francesa	a '	»

Fruites y hortalices

Alls	» ' a '		12 ristres
Ceves	» 16'25 a '		100 kilos
» vermelles	» ' a '		»
Moniatos Valencia	» 00'00 a 00'00		»
» Mallorca	» 00'00 a 00'00		»
Castanyes gallegas	» 00' a 00'		»
Pares d'Aragó	» 100'00 a 120'00		»
Mongetes tendres	» 650'00 a 70'00		»
» Almeria	» 40' a 45'		»
Pésols nano	» 25'00 a 00'00		»
» Australia	» 30'00 a 00'00		»
Pomes camosa	» 000' a 000'		»
» varies	» 00' a 00'		»
Aubercochs	» 00'00 a 00'		»
Tomátechs Almeria	» 50'00 a 00'		»
» Canaries	» 55'00 a 70'		»
» Mallorca	» 50'00 a 00'		»
Raim Mallorca	» 000'00 a 000'00		»
Préssechs pais	» 00'00 a 00'00		»
Cireres claudies	» '0 a 00'		»
Nous	» 00'00 a 00'00		»
Faves	» 40'00 a 50'00		»
Magranes	» 00'00 a 00'00		1,000
Taronjes	» 18'00 a 25'00		»
Mandarines	» 00'00 a 00'00		»
Llimones	» 10'00 a 20'00		»
Alcarxofes	» 3'00 a 0'00		el 100
Plátans	» 0'60 a 0'80		dotzena
Melons	» 00'00 a 00'00		»
» Valencia	» 0'00 a 00'		»

Panses de raims en caixes de 10 kilos, 30'00 pessetes.

Figues, en caixes de 00'00 kilos, 5 pessetes.

Sucres

(Informació de la casa Rius y Torres)

S'esperen els sucres de canya de la nova safra, fentse les operacions més indispensables pera'l consúm, quin spreus son com segueix:

Mel 3.ª	83'00 a 86'00
Mel 2.ª	90'00 a 92'00
Quebrats	93'00 a 96'00
Blanquilles	99' a 100'
Granets refinats	103' a 105'
Terrós refinat	103'00 a 104'00
Pilons	114'00 a 116'00
Tallat, de 118'00 a 120'00 pessetes els 100 kilos.	

Cafés

El vapor «Valbanera» ha portat 1.771 sachs Santos y el vapor «Manuel Calvo» 773 sachs de Sant Salvador y algún altra punt, dels quals quasi tots venen destinats als magatzemers.

Els preus sagueixen sostinguts en tots els mercats, continuant aquí pera'l consúm:

Moka 1.ª	400'00 a 414'00
Puerto Rico Caracolillo	402'00 a 408'00
» Yauco primera	400'00 a 408'00
» Hisenda	330'00 a 335'00
Caracas, Colombia y altres	385'00 a 390'00
San Salvador y similars	380'00 a 385'00
Santos regular	365'00 a 370'
» segona	000' a 000'

Pessetes els 100 kilos.

Cacaus

Escasseja el de Fernando Póo y son curtes les existencies de totes les classes en general, degut a la baixa de preu que fa temps ha sofert él de Guayaquil.

Els preus pera'l consúm son:

Guayaquil Arriba	» 310 a 315 ptes.	100 kilos
» Balao	» a	»
Fernando Póo 1.ª	» 240 a 250	»
Id. segona	» 235 a 240	»
Id. tercera	» 225 a 230	»
Caracas 1.ª	» 425 a 475	»
Id. 2.ª classe	» 325 a 350	»

Canyelles

Ceylan extra superior	25'00 rals kilo
» 1.ª	23'00 »
» 2.ª	22'00 »
» 3.ª	21'50 »
» 4.ª	20'50 »
Xina	16'00 »
Raspadures Ceylan	11' a 11'50

Pebres

Singapoore blanch	17'50 a »
» negre	15' a 15'25
Tabasch o Jamaica	13'00 a »
Clavells especies	17'00 a 00 »

Barcelona 20 abril de 1911.

Olis d'oliva

(Informació de la casa J. Salat y fills)

Cotisém:

Andalús superior	117'
Idem corrent	115'
Idem verge	120'
Lleyda	120'
Urgell segones	125'
» extra	145'
» primeres	130'
Empordá fluix	'
Alt Aragó corrent	'
Baix Arago, verge	150'
» » extra	160'
Camp de Tarragona vell	'
Rivera d'Ebre	130'
» » vell	'

Tot els 100 kg. posat magatzem y sense consums.

(Informació del Gremi de Magatzemistes d'oli)

Oli d'oliva: Andalús superior, de 94 a 95'00 pessetes els 100 k.; idem corrent, de 93 a 94; Tortosa inferior llampant, de 000 a 000; idem bons, de 000 a 000; fins de 128 a 129; Aragó, de 141 a 143; Lleyda, de 119 a 124; Urgell, de 126 a 141; Empordá, de 000 a .

Mercat animat. Tendencia a l'alsa.

Oli de pinyola:

Vert 1.ª, de 75 a 00 pessetes els 100 kilos; 2.ª, de 68 a 00 idem idem; Groch, 1.ª, de 80 a 00 idem idem; idem 2.ª, de 74 a 00 idem idem; idem fosch, de 65 a 00 idem idem.

Oli de coco: Blanch ab envás, de 00 a 120'00 ptes. els 100 k.; Cochin, de 00 a 125; Palma, de 00 a 125; Ili, comestible, de 000 a 000.

Oli de llinosa crú, a ptes. 100 kilos; idem idem cuit, a ; idem idem cuit especial, a 000; idem idem incolor, a :

Olis de pinyola

(Informació de la casa H. Angelgrán)

Cotisem:

Vert 1.ª, de 74 a 00 ptes. els 100 kilos; vert 2.ª, de 67 a 00 idem idem; groch 1.ª, de 82 a 00 idem idem; groch 2.ª, de 68 a 00 idem idem; fosch, de 73 a 00 idem idem.—Oli de llinosa crú, a 000; idem idem cuit, a 000, idem idem incolor, a 000.

Turtó de coco

(Informació de la casa A. García y C.ª)

A 19'00 ptes. per 100 k. les partides que's fassin per vagons.

Turtós y olis

(Informació de la casa Deutsch y C.ª)

Barrils, crú, á 153 pesetes.
Caixes, crú, á 157.
Barrils, cuit, a 157.
Caixes, cuit, a 161.

Informació vinícola

de la casa Arnó, Maristany y Companyía

El mercat segueix en plena espectativa sense majors transaccions, comprant el comers al día y ab molta prudencia pera cubrir les més precises necessitats, y no volent vendre el culliter si no li paguen lo que ell vol. Hi há, donchs molta retenció per part de compradors y venedors, y solament entre compradors s'opera quelcóm, essent els únichs que faciliten un xich els preus.

Les regions valencianes s'han remullat, pero segueixen seques les d'Alacant, hont els planys sont justificats. Per aixó la fermesa y alsa se produeix allí ab més intensitat que'n lloch.

A Italia han afluixat les classes primes y y perillosses: més al istiu les superiors en graduació y especialment les molt plenes de color y calitat se mantenen a gran altura.

Cal sumar als perjudicis dels frets de primers del corrent els ocasionats per les glassades del 14 y 15, havent ara sofert ademés els departaments francesos del Bordelés y de l'Herault y de Constantina y Alger al Africa.

Prou se diu que en aqueixa colonia les pérdues poden arribar a un millió d'hectólitres, més es molt exposat a exageracions volguer fer nombres ara, y les apreciacions fetes tot seguit, després del mal podrien ser tendencioses.

Lo més inquietant es lo veriable del temps y la freqüencia de baixes temperatures.

En les comarques catalanes se cotisen els següents preus en la propietat y per hectólitre:

Camp de Tarragona, negres, de 13° a 15', de 18'35 a 22'50 pessetes hectólitre.—Idem idem blanchs, de 13° a 15', de 19'15 a 25'00 id.—Segarra, de 10° a 12°, de 13'35 a 16'65 id.—Igualada, de 10° a 12°, de 14'15 a 17'50 idem.—Bruch y Pierola, de 11° a 12°, de 15'85 a 18'35 id.—Penadés, blanchs, 10° a 13°, de 14'15 a 21'65.—Vendrell, Cubelles y Vilanova, negres y rosats, de 12° a 14°, de 17'50 a 23'35 idem.—Vallés, de 10° a 11°, de 15'00 a 18'35 idem.—Alella, de 13° a 15°, de 25'00 a 31'65 idem.—Priorat, de 14° a 16°, de 20'65 a 27'50 idem.—Gandesa, de 13° a 15°, de 18'35 a 23'35.

Y en les demés regions, els preus sobre moll de Barcelona són:

Alacants de 14° a 16°, de 24'15 a 27'50 pessetes hectólitre.—Valencies, negres y rosats, de 13° a 15°, de 20'00 a 24'15 idem.—Valencies tintoreres, de 12° a 15°, de 20'85 a 25'85 ptes. hectólitre.—Utiel y Requena, de 10° a 11°, de 15'40 a 18'35 id.—Mestrat alt: de color, 12° a 13°, de 00'00 a 00 idem.—Manxes blanchs, de 12° a 13°, de 19'15 a 23'35 idem.—Huelves blanchs, de 12°, de 21'65 a 00'00 id.—Osca negres, de 14°, de 00'00 a 00'00 idem.—Cariñenas, de 15° de de 00 a 00.

Mosts ensofrats, de 1'45 pta. 1'65 grau y hectólitre.

Misteles blanques, de 9° a 10° de dols, de 47'50 a 54'15 pessetes hectólitre.

Idem negres, de 10° a 11° de dols, de 45'85 a 50 pessetes hectólitre.

Moscatells, de 9° a 10° de dols, de 46'65 a 53'35 pessetes hectólitre.

Productes Enológichs

Informació de la Societat Enológica del Penadés.—Vilafranca

	100 kl. Els 100 kl.	25 kilos El kl.	Al detall El kl.
Acit cítrich		5	5'25
Acit sulfurós anhidre en cilindres de ferro	375	380	4
Acit tártrich			
Cola de peix Sallansky primera			50
Clarificants concentrats líquits:			
A. Pera vins blanchs	200		2'50
B. Pera vins de taula	200		2'50
Gelatina extra en fulles			5
Gelatina pura classe corrent		2	2'50
Metabisulfit de potassa (sense arsénich)	150	1'75	2
Tanino al alcohol extra		6	6'50
Llevats seleccionats			
Solució sulfurosa			
Acit sulfúrich			0'30
Carbonat de potassa	150		2
Potassa blava			1
Tartrat neutre de potassa			4
Cremor tártar (bitartrat de potassa)			
Carbó descolorant pur	125		2
Tanino al éter		7'25	7'50
Fosfat amónich		2'50	3
Permanganat de potassa			3
Amiante en pols	475		5
Carboline		1'75	2

Mercats de Catalunya

Borjes Blanques

13 Abril.

Blat	de 15'50	a 17'00	quartera
Ordi	» 7'50	a 8'25	»
Civada	» 7'25	a 7'50	»
Monjetes del pais	» 28'00	a 29'00	»
Faves	» 11'00	a 11'50	»
Favons	» 11'25	a 11'50	»
Vesses	» 13'	a 13'50	»
Panis	» 11'25	a 11'50	»
Patates del pais	» 1'	a 1'50	arroba
Idem de montanya	» 1'50	a 1'75	»
Alls	» 1'	a 2'00	el forch
Ceves	» 1'50	a 2'50	les 30 ar.
Atmetlles	» '	a '	quartera
Nous	» 13'50	a 14'00	»
Gallines	» 7'50	a 10'00	parell
Pollastres	» 8'	a 10'	»
Ous	» 0'95	a 1'00	dotzena
Olis	» 4'50	a 5'	quartá
Olives	» '	a '	s. classe
Vins	» 00'00	a 0'00	cárrega
Ferratges: Aufals	» 2'50	a 3'	arroba
Bestiar: Porqui	» 3'50	a 3'60	carnicera

Figues, de 1'50 a 2 pessetes l'arroba.

Sabó del país, de 4 a 12 pessetes arroba.

Carbó, de 4 a 5'50 pessetes el quintar.

Planter de vinya americana, de 26'00 a 28 pessetes el miler.

Equivalencies.—La quartera equival a 74 litres.—La carga (mesura) a 120 litres.—La carga (pes) oli a 117 kilos.—El quintá de 40 kilos.—(La arroba de 10 kilos.—El canti de 12 porrons (1 litre 1 porró).—Quartá de 4 quartes, igual a 6'02 litres o 3'00 kilos.—La carnicera de 1 kilos 200 grams.

Concurrencia regular.

Banyoles

17 Abril.

Blat	de 15'50	a 16'00	quartera
Mestall	» 14'00	a 15'00	»
Ordi	» 10'	a 10'50	»
Civada	» 8'	a 8'50	»
Blat de moro	» 15'00	a 15'50	»
Monjetes:			
Pais blanques	» 30'	a 31'	»
Faves	» 12'	a 12'50	»
Favons	» 13'00	a 13'50	»
Besses	» 18'00	a 18'50	»
Cigrons	» 34'	a 35'	»
Llovins	» 9'50	a 10'00	»
Mill	» 17'00	a 17'50	»
Panis	» 16'00	a 16'50	»
Fajol	» 17'00	a 17'50	»
Patates: blanques	» '	a '	»
» grogues	» '	a '	»
Alls	» '	a '	forch
Gallines	» 7'00	a 8'00	parell
Pollastres	» 5'00	a 7'00	»
Conills	» 3'00	a 4'	»
Anechs	» 0'00	a 0'00	»
Oques	» 0'00	a 00'00	una
Ous	» 1'05	a '	dotzena
Olis	» 11'00	a 11'50	mayal
Bestiar: Porqui	» 00'00	a 00'00	arroba

Escorsa d'alzina en rama, a 11'50 ptes. cárrega; idem mòlta, de 13'00 id.—Roldó en fulla, a 2'25 quintá; idem mòlt ventilat, a 3'25 idem.—Carbó d'alzina, 14'00 ptes. cárrega.

Equivalencies.—La quartera equival a 80 litres.

Calaf

20 Abril.

Blat	de 19'71	a '	100 litres
Ordi	» 11'26	a '	»
Civada	» 9'75	a '	»
Monjetes	» 40'82	a '	»
Besses	» 18'30	a '	»
Cigrons	» 26'78	a '	»
Erp	» 14'78	a '	»
Guixes	» 18'30	a '	»
Llevor trepadella	» '	a '	»
Patates	» 5'00	a '	40 kilos
Gallines	» 6'00	a 10'	parell
Pollastres	» 6'00	a 10'00	»
Conills	» 10'	a 14'	dotzena
Perdius	» '	a '	»
Ous	» 0'00	a 1'00	»
Palla	» '	a 2'50	100 kilos
Trepadella	» '	a 2'50	40 »
Boll de trepadella	» '	a 2'50	40 »
Bestiar: Porqui	» 15'	a 30'	un
Porch engreixat	» 2'00	a '	carnicera
Ciment	» 0'50	a '	quintá

Carbó de pedra (lignito) a 20 ptes. tonelada.

Equivalencies.—La quartera equival a 71 litres.—El quintá de 40 kilos.

Espluga de Francolí

18 Abril.

Blat	de 14'00	a 16'00	quartera
Mestall	» 12'00	a 14'	»
Ordi	» 7'25	a 7'50	»
Civada	» 6'	a 6'25	»
Monjetes	» 28'	a 30'	»
Favons	» 12'00	a 13'	»
Besses	» 11'00	a 12'	»
Cigrons	» 27'00	a 31'	»
Llovins	» 8'00	a 0'	»
Erp	» 10'00	a 11'00	»
Patates	» 1'50	a 1'60	arroba
Avellanes	» '00	a '	quartera
Admetlles	» '00	a '	»
Nous	» '	a '	»
Gallines	» 7'	a 14'	parell
Pollastres	» 3'00	a 7'	»
Conills	» 1'00	a 4'00	»
Ous	» 1'05	a 1'10	dotzena
Olis	» 4'00	a 4'50	quartá
Vins	» 16'00	a 25'	cárrega
de 121'60 litres.			
Bestiar: De llana	de 2'00	a 2'40	carnicera
Porqui	» 2'00	a 2'10	»

Equivalencies.—La cárrega (mesura) a 121 litres.—El quintá de 41'6 kilos.—La arroba de 10'40 kilos.

Figueres

17 Abril.

Blat	de 20'60	a 21'25	hect.
Mestall	» '	a '	»
Ordi	» '	a 12'50	»
Civada	» 9'25	a 11'25	»
Blat de moro	» 20'00	a 21'25	»
Segle	» '	a '	»
Monjetes	» 38'75	a 42'50	»
Mongets	» 37'50	a 43'75	»
Faves	» '	a 15'60	»
Favons	» '	a 16'90	»
Besses	» 20'	a '	»
Cigrons	» 36'25	a 41'25	»
Mill	» '00	a '	»
Panis	» '	a '	»
Patates	» 10'40	a 12'80	q. m.
Alls	» 0'75	a 1'00	forch
Ceves	» 0'15	a 0'45	»
Capons	» '	a '	parell
Gallines	» 7'00	a 9'	»
Pollastres	» 4'25	a 7'50	»
Conills	» 3'	a 5'	»
Anechs	» 5'	a 7'00	»
Oques	» 5'00	a 7'00	una
Polles d'India	» '	a '	
Galls	» '	a '	»
Ous	» 1'00	a 1'05	dotzena
» 30 dotzenes	» 31'50	a 32'	
Olis	» 90'70	a 92'75	kect.
Userda	» 3'00	a 3'50	quintá
Civada granada	» 0'00	a 0'00	»
Palla	» 1'	a 1'25	»
Aufals	» 0'00	a 0'00	»
Bestiar:			
De llana	» 15'00	a 20'	de 1 any
Porqui (grassos)	» 12'75	a 13'25	10 kilos

Equivalencies.—La quartera equival a 80 litres.—La cárrega (pes) a 120 kilos.—El quintá de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—El mayal d'oli 11'200 kilos o 12'40 litres.—El mayal de vi 15'48 litres.

Girona

20 Abril.

Blat	de 23'00	a 24'50	100 kilóg.
Mestall	» 18'00	a 19'00	»
Ordi	» 19'00	a 21'00	»
Civada	» 19'00	a 20'00	»
Blat de moro	» 24'75	a 25'50	»
Fasols	» 45'00	a 55'	»
Faves	» 23'00	a 24'00	»
Pesols	» 00'00	a 00'00	»
Cigrons	» 50'00	a 150'	»
Ous	» 1'00	a 1'05	dotzena
Arrós	» 48'00	a 65'	100 kilóg.
Garrofes	» 17'00	a 18'	»
Palla	» 8'00	a 0'	»
Patates	» 13'00	a 17'	»
Olis	» 120'00	a 130'	»
Vins	» 35'00	a 40'	»
Formatges	» 2'00	a 2'50	el kilóg.
Bestiar:			
Vaques	» 365'00	a 425'	
Bous	» 475'00	a 575'	
Porchs	» 125'00	a 250'	
Xais	» 12'	a 23'	

Mollet

16 Abril.

Blat	de 21'00	a 22'00	100 kilos
Ordi	» 16'00	a 17'00	»
Civada	» 14'50	a 15'00	»
Blat de moro	» 23'00	a 23'50	»
Fasols	» '00	a '00	»
Faves	» 15'00	a 16'00	»
Favons	» 13'50	a 14'50	»
Besses	» 19'00	a 20'00	»
Cigrons	» 45'00	a 48'00	»
Llevor trepadella	» 22'00	a 23'00	»
Erp	» 00'00	a 00'00	»
Guixes	» 16'00	a 17'00	»
Monjetes parotanes	40'00	a 41'00	»
» ganxetes	» 50'00	a 54'00	»
» blanca	» 47'00	a 48'00	»
» cara girada	45'00	a 46'00	»
Gallines	» 10'50	a 11'50	parell
Pollastres	» 5'00	a 6'00	»
Conills	» 3'50	a 4'00	»
Colomins	» 2'50	a 2'75	»
Anechs	» 6'00	a 8'00	»
Ous	» 1'25	a 1'30	dotzena
Patates grogues	» 14'00	a 15'00	Els 100 k.
» bufé	» 10'00	a 11'00	»
Porchs grassos	» 2'15	a 2'20	1'200 k.
Mamellons	» 24'00	a 26'00	un

Martorell

14 Abril.

Blat 1.ª	de 30'	a 31'	100 kilos
Ordi	» 20'	a 21'00	»
Civada	» 19'	a 20'	»
Blat de moro	» 24'	a 25'	»
Monjetes cullita propia	» '	a '	»
Monjetes forasteres	» 55'	a 56'	»
Faves	» 23'	a 24'	»
Favons	» 24'	a 25'00	»
Besses	» 25'	a 26'	»
Cigrons	» 47'	a 48'	»
Patates bufé	» 14'	a 15'	»
» bolado	» 15'	a 16'	»
Admetlles	» '	a '	quartera
Nous	» '	a '	»
Gallines	» 10'00	a 14'00	parell
Pollastres	» 7'00	a 10'00	»
Conills	» 3'00	a 5'00	»
Anechs	» 5'	a 7'	»
Oques	» '	a '	una
Ous	» 1'40	a 1'50	dotzena
Olis	» 120	a 124	hect.
Vins	» 25'00	a 26'00	»
» novell	» '	a '	»
Alcohols	» 120'	a 125'	»
Avellanes	» 00'00	a 00'00	»
Palla	» 0'00	a 0'	quintá
Aufals sech	» 0'00	a 0'	»
Bestiar: De llana	» 0'00	a 0'00	kilo
Porqui	» 0'	a 0'00	1'200 kilo
Fruites: Peres	» 0'00	a 0'00	quintá
Melons	» 0'00	a 0'00	»
Raims	» '00	a '00	16 arrobes
Planter:			
» col	» 0'	a 00'	el cent
» tomátechs	» 0'	a 0'00	»
» enciam	» 0'	a 0'00	»
» pebrots	» 0'	a 0'00	»

Equivalencies.—La quartera equival a 69'518 litres.—La cárrega (mesura) a 121'40 litres.—La cárrega (pes) a 120 kilos.—El quintá de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—Quartá de 16 quartes, igual a 4'15 litres.—La carnicera 3 terces, 1'200 kilograms.

Santa Coloma de Farnés

18 Abril.

Blat, de 18'00 a 19'00 pessetes quartera; Mestall, de 15'00 a 17'00; Ordi, de 14'00 a 15'00; Civada, de 8'00 a 9'00; Blat de moro, de 13'00 a 14'00; Fasols menuts, de 30 a 32; Idem blanchs, de 32'00 a 33'00;